

60.008/ze'ch.azp

MTI.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3.

Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb. 1. az ermitázs és a puskin muzeum remekei budapesten -
a kulturális kapcsolatok intézetének őszi terveiből

i nn/be/zs/il hgy

1975. szeptember 4.

a következő hetekben hónapokban sok kiállítás ismerteti meg a tárlatlátogatókkal külföldi művészek alkotásait és ugyancsak számos magyar művész mutatja be alkotásait hátairaikon tul. budapesten az iparművészeti muzeumban marokkói faliszőnyeg-kiállítst rendeznek, a szépművészeti muzeumban pedig a berlini állami muzeum vonultatja fel egyiptomi gyűjteményének legértékesebb darabjait. a nemzeti galériában nagy imre romániai magyar festőművész alkotásaiból nyitnak reprezentatív bemutatót. rangos esemény színhelye lesz a műcsarnok, szeptember 20-án itt nyitják meg a harmadik nemzetközi kisplasztikai biennálét.

az idén is színes, változatos kiállítási program köszönti a szovjet kultura napjait. ebből az alkalomból november 3. és 13. között a fővárosban és vidéken is számos művészeti, dokumentatív kiállítás ad izelítőt a szovjetunió népeinek kulturájából.
/folyt.köv./

- 1 -

0

bb. 1./az ermitázs folyt./il

az ernst muzeumban szovjet akvarell és grafikai címmel nyitó tárlat a legutóbbi évek terméséről átfogó képet. a szépművészeti muzeum ad otthont a szovjet muzeumok remekei című tárlatnak az ermitázsban és a puskin muzeumban őrzött klasszikus festők képeit vonultatja föl. a mai szovjet képzőművészetről nyújt keresztmetszetet az a bemutató, amelyet a budapesti történelmi muzeumban nyitnak meg. a petőfi irodalmi muzeumban csehov és a színház címmel mutatják be a nagy orosz drámáiról személyes emlékeit, kéziratait, darabjai előadásainak fotóit, plakátjait.

az év utolsó hónapjában decemberben láthatjuk budapestben azt a válogatást, amelyen 100 venezuelai festmény kerül a látogatók elé.

a kulturális kapcsolatok intézetének szervezésében határainkon túl több tucat kiállítás ismerteti meg a közönséggel a magyar művészek munkáit. hazánk is részt vesz a fides 13. nemzetközi érmekiállításán, amely szeptember 13-án nyílik varsóban. ugyancsak ott lesznek művészeink azon a nemzetközi képzőművészeti kiállításon, amely október végén lodzban nyílik, s textil alkotásokat sorakoztat fel. szcczeczinben nemzetközi festőművészeti bemutatón szerepelnek magyar művészek.

novemberben az ndk-beli altenburgban uri himzések címmel az iparművészeti muzeum anyagából összeállított válogatás kerül a közönség elé. ugyancsak novemberben bécsben a szolnoki művésztelep jubileumát köszöntő bemutatót nyitnak./ez a kiállítás az osztrák főváros után többek között grazban is vendégszerepel./ novemberben delhiben egy nagyszabású reprezentatív képzőművészeti kiállításon mutatkoznak be művészeink./mti/

--

bb. 2. őszi tudományos kutatások a balatonon

vid fm/il hgy

1975. szeptember, 4.)

a balatonon ősszel is folytatják a nyíltvízi munkát. a szakemberek számos helyszíni vizsgálatot tartanak a tavon. a tihanyi biológusok például a haltáplálék-vizsgálatokkal elsősorban a süllő éhezésének okát szeretnék kideríteni.
/folyt.köv./

- 2 -

bb.2./szi folyt./il

behatóan vizsgálják a balaton „tömeghala,, a kesze életkörülményeit. figyelemmel kísérik a tó „idegen,, haláinak: a busának és az angolnának a viselkedését.

vizsgálatot igényel a tó ugynevezett biomasszája, amelybe a legapróbb élőlények sokszáz tonnányi tömege tartozik. részben nyitott kérdés még az iszaposodás problémája is.

a programban a víz-üledékminták vizsgálatán kívül szerepel a hullámzás, az áramlás irányának és az erózió méreteinek további kutatása. kettőzött figyelemmel vizsgálják az algák szaporodását. a vituki kutatói és a keszthelyi agrártudományi egyetem szakemberei az idén is folytatják a keszthelyi öböl megfigyelését, az ottani fokozott szervesanyag felhalmozódás okainak felderítését./mti/

--

bb. 4. beérett a füge a balaton partján

vid fm/il hgy

1975. szeptember 4.

a balaton északi partjának mediterrán jellegű hegyi lankáin beérett a déli meleg égöv jellegzetes gyümölcse, a füge. az idei nyár szeszélyes időjárása - a korábbi évekhez képest - csupán néhány napal késleltette a fügebokrok termésének beérését. balatonfüreden, keszthelyen és másutt a piaci árusok - az őshonos gyümölcsök mellett - már fügét is kínálnak eladásra. a termés zömét azonban a déli lejtőjű hegyek prэшázainak tornácain füzérekben szárítják, aszalják.

a balatonfelvidéken arra számítanak, hogy ha az ősz napfényes lesz, beérik a fügebokrok másodtermése is./mti/

--

bb. 3. a fogyasztási cikkek jobb minőségéért - miniszteri rendelet a könnyüipari minőségellenőrző intézetekről

i ol/tm/ie/il la

1975. szeptember 4.

a könnyüiparban széleskörűen megvalósuló minőségfejlesztő intézkedések sorozatának egyik fontos mozzanataként napvilágot látott a könnyüipari miniszternek a minőségellenőrző intézetek feladatait megszabó rendelete.
/folyt.köv./

- 3 -

bb. 3./a fogyasztásifolyt./il

ebben a fogyasztói érdekek messzemenő szem előtt tartásával törekszik arra, hogy a központi irányító szerv sulyával, erejével is segítse a termékek használati értékének, a szolgáltatások hatékonyságának növelését.

a minisztertanács múlt évi határozatán alapuló rendelet szerint az újabb a miniszter közvetlen felügyelete alá tartozó minőségellenőrző intézetek az eddiginél szélesebb jogkört kapnak, ami egyidejűleg nagyobb felelősséget is jelent. mint a könnyűipari áruk és szolgáltatások minőségét ellenőrző és vizsgáló szervek, a jövőben szigorítják a minőségre vonatkozó előírások és jogszabályok betartásának ellenőrzését. az előírások megsértését vagy más mulasztásokat tapasztalva joguk van felelősségrevonást kezdeményezni, sőt meghatározott esetekben köteleességük is a gazdasági bírság kiszabásának indítványozása.

a minőségellenőrző intézetek feladatköréhez tartozik az is, hogy időről időre vizsgálják és értékeljék a vállalatok és szövetkezetek minőségszabályozó rendszerének és szervezetének működését kezdeményezzék ezek fejlesztését, s vizsgálják a vállalati szabványok és más minőségi előírások összhangját.

az új termékeket még a forgalomba kerülésük előtt, vizsgáltatják, és kidolgozák a könnyűipari termékek minimális követelményrendszerét. szolgáltatásképpen ellátanak kutatási feladatokat, elvégeznek szakvizsgálatokat. a minőségellenőrző intézetek kiemelkedő minőségű termékekre vagy szolgáltatásokra engedélyt adhatnak ágazati jellegű megkülönböztető minőségi jel alkalmazására, de a minőségi romlás esetén visszavonják ezt az engedélyt.

mindez arra vall, hogy a könnyűipari minisztérium nagy sulyt fektet a minőség védelmére, színvonalának növelésére, beleértve a gyártásközi ellenőrzést, a technológiák betartását. mert ma már a vállalatok dolgozóinak és vezetőinek egyaránt érdeke, hogy a minőségellenőrzés ne korlátozódjék a meo elé kerülő végtermék minősítésére. a minőség javításában nagy szerepet kapnak a művezetők és általában a termelés közvetlen irányítói, szorgalmazzák a minőség javítását ösztönző bérek alkalmazását és sok más intézkedés mellett már nyomdában vannak a könnyűipari és a belkereskedelmi miniszter által aláírt, a termékek minőségi átvételének megszigorítására vonatkozó irányelvek is. a cél az, hogy hibás áru ne hagyja el a gyárak üzemek kapuit, s ezért törekszenek erőteljesen a könnyűiparban a munkarendszer széleskörű terjesztésére is./mti/

-.-

- 4 -

bb. 5. szabadtéri mérleg: hetvenegy előadás, csaknem 113 ezer néző

i nn/tm/zs/il hgy

1975. szeptember 4.

végeként a nyári színházi évad, amely a változékony esős időjárás ellenére is sikeresebb volt a korábbiaknál. mint katonaferenc, a budapesti szabadtéri színpadok igazgatója elmondta az mti tudósítójának, az idén 71 előadást tartottak több mint 113 ezer néző előtt. az idei nyáron lényegében a margitsziget és a városmajor színpadjának profilja nem változott. alapvetően átalakult azonban a budai parkszínpadé, ahol korábban operettprodukciók kerültek színre - különböző kül- és belföldi együttesek felléptével - olyan színpadi műfajoknak adott helyet, amelyeknek jelentékeny része a téli évadban színházaink műsorán nem szerepel, és így bizonyos mértékig hézagpótló szerepet is betöltöttek.

a margitszigeti szabadtéri színpadon 16 előadást tartottak, csaknem 44 000 néző előtt. itt kilenc opera, egy operagálaest, három magyar folklór-est, és az arhangelszki népi együttes három előadása alkotta a műsort. táblás házakkal nagy sikerrel játszották a pillangókisasszonyt, - összesen 16 000 néző előtt. sokan tekintették meg az aida előadását is, valamint galaestet. az állami népi együttes is szép sikert aratott az arhangelszki népi együttes vendégszereplése pedig tovább öregbítette a szovjet folklór-együttesek jó hírét és művészi tekintélyét.

a budai parkszínpadon 25 előadásn három külföldi táncegyüttes és egy magyar vidéki színház vendégjátéka nyújtott jó szórakozást. a „sláger”, ezuttal is antonio gades társulatának fellépte volt: a máli köztársaság népi együttese öt előadást tartott fekete ritmusok címmel. a rossz idő ellenére több mint nyolcezren tekintették meg a győri kisfaludy színház művészeinek tolmácsolásában az edit piafról szóló nem bánok meg semmit sem című szovjet zenés játékot. a nézőszám a budai parkszínpadon megközelítette a 42 000-ret.

a városmajorban folytatta sikersorozatát katajev-romhányi-adobóy-i bolond vasárnap című zenés komédiája, amelynek idei 30 előadásán csaknem 22 000-ren voltak.

/folyt.köv./

- 5 -

bb.5./szabadtéri folyt./il

a budapesti szabadtéri színpadok igazgatósága a nyári évad pozitív tapasztalatainak felhasználásával máris hozzákezdett a jövő évi tervek összeállításához. egyebek között elhatározták: rendszeresen kapcsolatot építenek ki a vidéki színházakkal annak érdekében, hogy már jó előre biztosítsák vendégjátékukat a budai parkszínpadon zenés darabokkal./mti/

.-.

bb. 6. készül az őszibarack- és körtebefőtt a fertői állami gazdaság konzervüzemében

vid fm/il la

1975. szeptember 4.

nyárutóján és ősszel „nagyüzemben”, folyik a gyümölcsfélések és savanyuságnak való uborkafajták konzerválása a fertői állami gazdaság konzervüzemében. a dzsemnek és kompótnak való gyümölcsök zömét ebben az időszakban konzerválják, kisebb hányadát pedig felforraltják, s félkész állapotban üvegekbe rakják. a félkész áruk feldolgozását az őszi dömping-munkák befejezte után végzik el, amikor már nincs friss nyersanyag a konzerváláshoz.

az idén is a tavalyihoz hasonlóan feketeribizskéből, számócából, körtéből és őszibarackból konzerválják a legnagyobb mennyiséget. feketeribizskéből 10 vagon dzsem elkészítését tervezték, de 13 vagonnyit dolgoztak fel. egy részét az ndk-ba és az nszk-ba exportálják.

a számócát is nagyrészt exportra gyártják. 3.5 vagon számócadzsem gyártását tervezték, a tervet azonban nem sokkal teljesítették túl, mivel a számócaszezon alatt ment tönkre az egyik kazán, s műszaki hiba hátráltatta a feldolgozást.

a körtéből befőttet készítenek, a konzervüzemben. a körte egy részét az állami gazdaság saját kertészetében termesztik. 19 vagon befőtt gyártását tervezik az idén, ebből már 8 vagonnyit elkészült. az őszibarackból a kedvezőtlen időjárás miatt a vártnál kevesebb érett be az állami gazdaság kertészetében ezért a konzervüzem a dunántul egész területéről fogadja az őszibarack-szállítmányokat. a tervezett 14 vagon őszibarack-kompótból 8 vagonnyit már elészállítottak az üzemből./mti/

.-.

- 6 -m

bb.7.magyar könyvsiker moszkvában

i ro/gk/zs/il hgy

1975. szeptember 4.

szép sikert arattak a magyar könyvek moszkvában a „könyv a béke és a haladás szolgálatában”, mottóval megrendezett nemzetközi kiállításon, - tájékoztatta bernát györgy, a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülésének elnöke az mti munkatársát. a szovjet szakszervezetek különdíját nyerte el a kossuth és a helikon közös kiadványa, aradi nóra: a munkásosztály ábrázolása a képzőművészetben. a szovjet írószövetség különdíjjal jutalmazta az európa könyvkiadó szovjet irodalom című sorozatában napvilágot látott műveket.

a politikai és a szépirodalmi kategóriában szerepelt műveken kívül sikert arattak az egyéb kategóriákban versengő magyar könyvek is: nyolc díjat „hoztak el”, azaz végeredményben a moszkvában vendégszerepelt 44 ország közül csak az ndk előzött meg bennünket. a díjak értékét növeli, hogy általában nem egy-egy könyvünk hanem sorozatok értékét ismerték el odaítélésükkel. a szép könyvek kategóriájában a művészeti és fotókönyvek versenyén aranyérmel nyert a helikon kiadó „magyar anjou -Legendárium”, című kötete, s ugyancsak aranyérmel jutalmazták a tanúkönyv kategóriában magyar-petrányi: a belgyógyászat alapvonala című, a medicina gondozásában megjelent művet. ezüstérmel kapott a móra kiadó nagy mesekönyvsorozata, s bronzérmel honorálták az akadémiai kiadónak idegen nyelveken megjelentetett: luzsa: érrendszerek röntgen-anatómiája című művét. elismerés illette a magyar helikon négykötetes shakespeare-jét, s oklevéllel jutalmazták az akadémiai és az európa kiadót is. előbbit „a sztereometria a műszaki gyakorlatban”, című kiadványért utóbbit a „sámándobok szöveggyűjteménye”, című kötetért./mti/

.-.

bb. 8. színes, hangosfilm az ajaki pitvar-cifrázásról

vid mf/il hgy

1975. szeptember 4.

a szabolics-szatmár megyei tanács támogatásával 25 perces színes hangosfilmet készített a nyiregyházi jósa andrás múzeum az ajaki pitvar-cifrázásról.

/folyt.köv./

- 7 -

bb.8./szines folyt./il

a kalocsai pingálóasszonyok világhírnévre tettek szert, azt azonban kevesen tudják, hogy a szabolcs-szatmár megyei sajtós népviseletű lakosu ajak községben is élnek falfestő asszonyok. harminc évvel ezelőtt még ezen a településen is nagy divat volt a pitvarok cifrázása. a szabadkéményes pitvarokat rendszerint égszinüre festették, s azt napokig tartó munkával a legkülönbözőbb motivumokkal, de főként tarka virágokkal festették tele a hozzáértő asszonyok.

a cifrázáshoz egyébként régen sem sokan értettek, ma pedig már csak hárman élnek közülük: molnár jánosné, balaskó ferencné és hasulya mihályné. ők is csaknem harminc évvel ezelőtt pingáltak, valamint most, amikor a község utolsó szabadkéményes pitvarát cifrázták, aminek teljes folyamatát filmen örökítették meg. a cifrázás felvétele közben balogh józsefné ajaki népdalokat énekelt.

a filmet az országos néprajzi filmfesztiválon is bemutatják./mti/

--

bb.9. régi filmek bemutatása a szabolcsi mozikban

vid fm/il hgy

1975. szeptember 4.

„utoljára a mozi műsorán „, a címe annak az új akciónak, amelyet a szabolcs-szatmár megyei moziüzemi vállalat indít az év hátralévő részében a megye keskenyfilmszínházaiban. a nézők kívánságára olyan nagy sikert aratott régi filmeket mutatnak be, amelyek még műsorra tűzhetők. ezzel lehetőség nyílik arra, hogy a régebbi de a forgalomból rövidesen kikerülő filmeket még egyszer megtekinthessék, illetve azok is megismerjék akiknek korábban erre nem volt lehetőségük. ezeket az alkotásokat a rendes előadásokon kívül vetítik, így sok helyen a mozik ez idő alatt több filmet mutatnak be a szokásosnál. a műsor összeállításánál figyelemmel voltak arra, hogy főként az értékes filmek kerüljenek imét a vászonra./mti/

--

- 8 -

felhasználható: 9.00 órától

bb. 10. 236 engedély nélküli építkezés zuglóban - tanácsülés a 14 kerületben

t pr/mm/zs/il hgy

1975. szeptember 4.

a gyors és hathatós intézkedéseknek köszönhető, hogy zuglóban mind kevesebb az engedély nélküli építkezés-állapította meg csütörtöki ülésén a 14. kerületi tanács. a kerületi nyilvántartásban összesen 236 engedély nélküli, illetőleg engedélytől eltérő építkezés szerepel, ebből fennmaradási engedélyt adtak ki 42 esetben, lebontásra kötelezték az építőt 48 esetben. a még folyamatban lévő ügyek várható megosztása: 41 épületre fennmaradási engedély adható ki, 105 -öt viszont feltétlenül bontani kell. a kerületi tanács 137 ízben szabott ki építésrendészeti bírságot, ezek együttes összege csaknem háromnegyed millió forint.

a 48 már lebontott építmény gazdái közül 38-an önszántukból eleget tettek a határozatnak, tíz esetben azonban hatósági bontást kellett elrendelni. kamatozott a kellő szigor, erre utal az is, hogy végül csak két engedély nélküli építményt kellett hivatalosan szanáltatni, nyolcat tulajdonosaik saját maguk szüntettek meg. az idén a korábbinál harminc esetben kevesebb alkalommal fordult elő hogy valaki a hivatalos ut megkerülésével, a szabályok figyelmen kívül hagyásával hozott tető alá garázst, melléképületet vagy lakást. jellemző ezek megosztása is: lakásnak mindössze kettő épült, a többit főként garázs-ként igyekeztek hasznosítani. jóllehet a gépkocsi is nemzeti vagyonnak minősül, ilymódu védelme semmiképp sem fogadható el - állapította meg a zuglói tanács. a gondok enyhítésére viszont úgy döntött hogy a következő esztendőben sorganárs építését teszi lehetővé. a tanácsülésen elmarasztalták a kereskedelmi propagandát: az ugynevezett „ponyvagarázsok,, eladásakor nem tájékoztatják a vevőket arról, hogy ezeket hol és milyen engedély alapján állíthatják fel./mti/

--

bb. 11. jól sikerült mesterséges fácánkeltetés az utolsó keltetés 1500 csibéjét is rövidesen szabadon engedik

vid fm/il hgy

1975. szeptember 4.

a soproni tanulmányi erdőgazdaság margit-majori üzemében működik az ország egyik legnagyobb teljesítményű és legmodernebb mesterséges keltető berendezése, amellyel fácántojásokat keltetnek.
/folyt.köv./

- 9 -

bb. 11./jól folyt./il

a tavasz, illetve a nyár eleje óta 4300 fácáncsibét engedtek szabadon a röjtökmuzsaj-haraszti erdőben. ezt az erdőt fácán rezervátummá alakították ki, amelyben minden évben csak néhány napig vadásznak. a mesterségesen keltetett idei fácánokból nyolchetes korukban 2500-at eladtak más vadászársaságoknak is. jelenleg az utolsó keltetésből 1500 fácáncsibét nevelnek. ezeket néhány nap múlva engedik szabadon ugyancsak a hartai erdőben, ahol november első napjaiban külföldi vadászok részére rendeznek ugynevezett röptető vadászatokat. miután a fácánok óriási tömegben repülnek, egy-egy jól sikerült vadászati napon 600-800 fácánkakast is puszkavégre kaphatnak a jól lövő vadászok, e./mti/

-.-

bb. 12. elítélték a fizetés nélkül távozó vendéget

i bc/zs/il hgy

1975. szeptember 4.

wonschina györgy 34 éves budapesti lakos akit korábban hat-szor elítéltek vagyon elleni bűncselekményekért egy este betért a 13. kerületi sabaria étterembe: mintegy 150 forintért fogyasztott ételt és italt, de fizetés nélkül távozott. a számlát a felszolgáló egyenlítette ki, wonschina csak a büntető eljárás megindulása után fizette ki tartozását.

a központi kerületi bíróság wonschina györgyöt család vétségéért jogerősen három hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

- 10 -

bb 13. a népgazdasági érdekekkel szoros összhangban készül a jövő évi költségvetés

i sl tm ie bh la

1975. szeptember 4.

a pénzügyminiszter utasítást adott ki, amelyben szabályozza a minisztériumok 1976. évi költségvetési javaslatának, továbbá a minisztériumok felügyelete alá tartozó költségvetési szervek, intézmények részletes előirányzatainak összeállítását.

a miniszter megállapítja, hogy a iv. ötéves terv időszakában elért társadalmi-gazdasági fejlődés és az életszínvonalpolitikai célok megvalósítása nyomán a társadalombiztosítás és a költségvetési szervek kiadásai az 1971-75. években a nemzeti jövedelemnél és az állami költségvetés bevételeinél is gyorsabb ütemben nőttek. a költségvetési pénzbeli és természetbeni juttatások, illetve egyéb társadalmi közös feladatokra fordított kiadások a tervidőszak végére a számítottnál lényegesen magasabb szintet érnek el, mégpedig oly módon, hogy a pénzbeli társadalmi juttatások a természetbenieknél sokkal gyorsabban emelkedtek.

az v. ötéves terv időszakában a társadalmi igényeket a korábbinál nehezebb feltételek között kell kielégíteni. ezért a költségvetési szervezetek kiadásai a következő években a iv. ötéves tervidőszakban elért átlagos növekedésnél szerényebben bővíthetnek. továbbra is elsősorban az életszínvonalpolitika céljait szolgálják a társadalombiztosítás kiadásai és a költségvetési szervek ráfordításai. a pénzbeli juttatások révén gondoskodni kell az érintett rétegek reáljövedelmének a lehetőségekkel összhangban álló fokozatos növeléséről, a családi jövedelmek további kiegyenlítéséről. az intézményhálózatban elsősorban az elért színvonal tartására kell törekedni. az egészségügyi és a szociális ellátás, az oktatás és a közművelődés továbbfejlesztésének irányát megszabó párt- és állami határozatok végrehajtásában további - de a gazdasági realitásokkal mindig összhangban álló - fokozatos előrehaladást kell elérni.

a miniszter utasítása változatlanul fontos célként hangsúlyozza az ellátási színvonalban meglévő különbségek mérséklését, ugyanakkor rámutat, hogy a különböző feladatok rangsorolásával, megfelelő súlypontok képzésével törekedni kell a korábbinál differenciáltabb fejlesztésre. meg kell erősödni az ésszerű takarékoság szemléletének, és el kell érni, hogy a népgazdaság egésze szempontjából nélkülözhetetlen nyersanyag- és energiaforrásokból a költségvetési szervezetek mindig csak a feltétlenül szükséges mennyiséget használják fel. az anyag- és energiatakarékoság mellett a munkaerőgazdálkodás és a munkaszervezés javításával is elő kell segíteni a ráfordítások hatékonyabb felhasználását.
/folyt. köv./

- 11 -

7.55 bh

g¹⁵g

bb 13./ a népgazdasági... folyt./ bh

a iv. ötéves tervidőszak utolsó éveiben kialakult egyensúlyi helyzet szükségessé teszi, hogy az új tervidőszak első éveiben különösen fokozott figyelmet fordítsanak a tervezők az előirányzatok gondos, a népgazdasági érdekeket mérlegelő összeállítására.

a pénzügyminisztérium egyébként a minisztériumokkal legkésőbb szeptember 30-ig megtárgyalja költségvetési javaslatokat. a minisztériumoknak a felügyeletük alá tartozó költségvetési szervezetek előirányzatainak összeállítását, felülvizsgálatát és jóváhagyását úgy kell megszervezniük, hogy december 31-re már mindenütt jóváhagyott költségvetéssel rendelkezzenek./mti/

--

bb 14. szovjet gyártmányú óriás sajtoló/gépet helyeztek üzembe

vid fm bh hgy

1975. szeptember 4.

nagyteljesítményű sajtoló berendezés próbauzemeltetését kezdték meg a zim salgótarjáni gyárban. a szovjet gyártmányú berendezés a gyár ilyen jellegű teljesítőképeségét 25 százalékkal növeli. a különböző kályha- és tüzhely-köpenyeket gyártó sajtolóüzem eddig csak igen költséges túlórázással volt képes termelési kötelezettségeinek eleget tenni. a túlmunkára ezentul nem lesz szükség, s a termelés gazdaságossága az új berendezés üzembe állításában másként is javul: segítségével az eddig jórészt selejtbe kerülő, nehezen alakítható lemezeket is jó minőségben lehet megmunkálni./mti/

--

bb 15. egyhavi tartalék hatszifon-patronból - az idén 1,7 millió doboz patronot készít a mihályi szénsavtermelő vállalat

vid fm bh hgy

1975. szeptember 4.

a répcelaki szénsavtermelő vállalat mihályi üzemének legjelentősebb terméke a hatszifon-patron. ez az ország egyetlen üzege, ahol hatszifon-patronot gyártanak. az idén a hazai fogyasztók számára 1,7 millió dobozt készítenek. hatszifon-patronból a mihályi üzem jelenleg egyhavi tartalékkal rendelkezik, ebből a közkedvelt termékből ez év augusztusáig annyit készítettek, mint tavaly egész évben./mti/

--

- 12 -

8.00 bh

g¹⁷g

bb 16. szarvasmarhatelep trágya nélkül - kísérleti trágyatisztító berendezés az agárdi állami gazdaságban

vid fm bh hgy

1975. szeptember 4.

az agárdi állami gazdaság 1040 férőhelyes agrokomplesz rendszerű elza-majori tehenészetű telepéről hiányzik a hasonló létesítmények szükségszerű velejárója, a trágyaszag és a nagymennyiségű trágya. mindez annak a korszerű licom alfa laval rendszerű trágyatisztító-berendezésnek köszönhető, amelyet a mém segítségével 20 millió forintos költséggel épített fel a mezőgazdasági nagyüzem. a berendezés - bár még csak kísérleti jelleggel működik - a tapasztalatok szerint tökéletesen megoldja a telep trágyagondjait.

az ötletes berendezések két fázisra - szilárd és higtrágyára - bontják fel a mellékterméket. a fertőző és rothadó anyagoktól megtisztított, szagtalan, igen nagy növényi tápanyagtartalommal rendelkező higtrágyát a gazdaság az öntözővizbe keverve a takarmánynövények, a rét és a legelők, valamint a szőlő öntözésére használja. a víztelenítés után a trágya második részében spontán komposztolási folyamat indul meg, s így a szilárd rész is elveszti eredeti jellegét: fertőtlenítődik, szagtalan lesz, s humusztrágyává, vagy takarmánykomponenssé alakul át. a tapasztalatok szerint az így kezelt melléktermék még alomként is felhasználható.

a szakemberek előzetes számításai szerint a tisztítóberendezés évente 2 millió 280 ezer forintot hoz a gazdaságnak, ugyanis ilyen értékű műtrágyának megfelelő hig, illetve szilárd trágyához juttatja a nagyüzemet.

a tisztítótelep felépítésének célja nemcsak az volt, hogy megoldják az elza-majori telep gondjait, hanem lehetőséget is akartak biztosítani a hazai szakembereknek ahhoz, hogy megfigyeléseket végezzenek, s ezek alapján kidolgozzák a higtrágya kezelésével kapcsolatos, az egészségügyi, víz- és környezetvédelmi, valamint gazdaságossági szempontoknak egyaránt megfelelő megoldásokat a hazai szakosított állattartó telepek számára./mti/

--

- 13 -

g²⁰g

bb 17. átfogó program a szarvasmarha-tenyésztés fejlesztésére a tapolcai medencében

vid fm bh hgy

1975. szeptember 4.

a tapolcai medencében a termelőszövetkezetek egyesülése után átfogó programot dolgoztak ki a szarvasmarhatenyésztés fejlesztésére. a termelőszövetkezetek tapolcai szövetségéhez tartozó 34 gazdaságból egy éve tíz nagygazdaság alakult, amelyek átdolgozták korábbi terveiket. a módosított fejlesztési tervek szerint a tapolcai medencében 40 százalékkal növekszik a tehénállomány a következő öt évben. a szarvasmarha-tenyésztés gazdaságossá tételét az egy- és többhasznosítású fatjták tenyésztésében látják a szakemberek. a tehénállomány 30-32 százaléka tejtipusu, 27 százaléka hustipusu, 45-50 százaléka pedig kettős hasznosítású lesz. az egyhasznú tejelő tenyésztéseket a holstein-fríz és az európai vöröstarka lapály keresztezésével kívánják létrehozni.

a szarvasmarha-állomány tömegtakarmány-ellátását a tapolcai medence csaknem 900 hektáros gyepterületére alapozzák. a takarmánybázis növelésére a keszthelyi agrártudományi egyetem monsonmagyaróvári kara és termelésfejlesztési intézete irányításával megkezdődött az intenzív rét- és legelőgazdálkodás. először a területek vízrendezését hajttják végre nyílt árokrendszerek létrehozásával, majd a komplex javítási munkák eredményeként a tápanyag-utánpótlás fokozódik és a javított területek termése megkétszereződik./mti/

a talajvíznívó süllyedésével a savanyu fűvek kipusztulnak

bb 18. az ybl miklós építőipari műszaki főiskola

zsu bh -cz

1975. szeptember 4.

közlí, hogy szeptember 8-án 10 órai kezdettel tartja ünnepélyes tanévnyitóját a főiskola nagy előadótermében. a tanévnyitón osztják ki a diplomadíj-pályázaton sikeresen szereplő hallgatók pályadíjait.

/mti/

-. -

- 14 -

9.00 bh

gzs g

bb 19. csak egy villamos és egy autóbuszjárat forgalmát zavarta a hajnali zivatar - még 4 500 telefon üzemképtelen

t kf zsu bh -cz

1975. szeptember 4.

a csütörtök hajnali, villámlással kísért zivatar - amely felüldítette a főváros levegőjét - ezuttal majdnem nyomtalanul vonult el; azon túlmenően, hogy a korán munkába indulóknak némi kellemetlenséget okozott az eső, csupán egy villamos és egy autóbuszjárat forgalmát zavarta meg.

a xx. kerületben, a határ ut és a török flóris utca torkolatánál a lezuduló eső a villamospályára nagymennyiségű hordalékot sodort, s eltömítette a váltókat. emiatt 4.40 órától, amíg a szakaszt meg nem tisztították, a 31-es villamosok helyett négy autóbusz közlekedett a határ ut és pacsirta telep között.

az istenhegyi uton - akárcsak télen - a köztisztasági hivatal segítségére volt szükség a 21-es jelzésű autóbuszjárat forgalmának fenntartására. a meredek, olajos uttest ugyanis, különösen az orbán tértől, olyan sikossá vált, hogy 5 órától negyed hatig csak egykocsi tudott feljutni a végállomásig. homokszórással tették járhatóvá az utat. *1-egy*

szerencsére egyéb zavarról nem kaptak jelentést a közművek, a szolgáltatás ügyeletei, a hamar elvonuló zivatar után a tűzoltóknak sem kell kivonulniuk.

elkerülte ezuttal - legalább is a reggeli jelentés szerint - a beázást a posta kábelhálózata. az éjjel is dolgozó szerelőket azonban - akiknek még így is rengeteg a munkájuk - pihenőre kényszerítette az eső. a budapesti távbeszélő igazgatóság jelentése szerint csütörtökig megfeszített munkával összesen 20 ezer elromlott telefonállomást hoztak rendbe. a lágymányos, a krisztina, a józsef és a belváros központ területén azonban még mindig 4 500 telefonkészülék nem használható, s üzemképtelen kilenc ugynevezett átkérő kábel is a józsef és a teréz, a józsef és a lipót, valamint a ferenc és a lipót telefonközpont között. ezeket a hibákat már csak egy-egy szakasz kábelének teljes cseréjével tudják kijavítani. a nagy munkával - ha újabb hibák nem jönnek hozzá - a jövő hét elejére végeznek. ezután még hosszú ideig lesz dolguk a szerelőknek, hiszen 9 ezer telefonállomás kábelét csak ideiglenesen tudták rendbehozni, a végleges helyreállítás még hetekig eltart./mti/

-. -

- 15 -

9.10 bh

10²eg

bb 20. a mezőgazdasági kiállítás csütörtöki eseményei:

t jf tm bh -cz

1975. szeptember 4.

budapesti pártvezetők látogatása a mezőgazdasági kiállításon

csütörtökön a magyar szocialista munkáspárt több budapesti vezetője kereste fel a mezőgazdasági kiállítást. a vendégek között ott volt katoná imre, a budapesti pártbizottság első titkára, gérnai kálmán és somogyi sándor, a budapesti pártbizottság titkárai, valamint a pártbizottság osztályvezetői, a kerületi pártbizottságok elsőtitkárai. a vendégeket dr. soós gábor, mezőgazdasági és élelmezésügyi államtitkár és szabó miklós, a hungexpo mezőgazdasági igazgatóságának helyettes vezetője kísérte a vásárvárosban. egyebek között meglátogatták a főpavilon kiállítási részlegeit, felkeresték a kgst-országok nemzeti bemutatóit, majd az élelmiszeripari pavilon következett sorra. tanulmányozták a növénytermesztési és a kertészeti géprendszereket, végül a programot a tenyészállatok bemutatójának megtekintésével fejezték be.

/folyt. köv./

bb.21. elhunyt józsa ferenc

vid-ká/fé -cz

1975.szeptember 5.

józsa ferenc, a párt és munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa 76 éves korában elhunyt. temetése 1975.szeptember 5-én lesz debrecenben, a köztemetőben.

az mkszmp derecskei járási bizottsága

/mti/

--

bb.22. tűz a XXI.kerületben

fé -cz

1975.szeptember 5.

szerdán este veszélyes tűz keletkezett budapesten a XXI.kerület zsák hugó utca 4.szám alatti 10 emeletes lakóház földszintjén. égett a bejárati kapu alatt az elektromos főelosztó szekrényben elhelyezett vezetékek szigetelése, a dézskafal burkolat, a földem műanyagburkolata és a lépcsőházi ajtó. a keletkezett mérgező füsttől három felnőtt és négy gyerek fűtmérgezést szenvedett. a sérülteket a mentők kórházba szállították. a tüzet a nagy erővel kivont fővárosi tűzoltóegységek szakszerű beavatkozással rövid idő alatt eloltották, a lakókat biztonságba helyezték. a tüzesetet a vizsgálat eddigi megállapítása szerint az elektromos berendezések túlterhelése okozta. a keletkezett anyagi kár 10 ezer forint./mti/

--

11.00/fé

-16-

11⁵⁰g

bb.23. bkv közlemény

be/fé -cz

1975.szeptember 5.

a bkv értesíti az utazóközönséget, hogy a hév ráckevei vonalán vágányszabályozási munkák miatt szeptember 8-án, 9-én, 10-én, 11-én, 12-én, 15-én és 16-én szigetszentmárton-szigetujfalu-ráckeve állomások között 8 órától 13 óráig a vonatforgalom szünetel. a munkálatok ideje alatt a bkv hév-viteldíjjal a fenti állomások között autóbuszokat közlekedtet. a forgalomkorlátozások miatt beállt változásokért a bkv az utazóközönség szíves megértését és türelmét kéri./mti/

--

bb.24. baranyából elindultak az első cukorrépa irányvonatok - minta rakodóállomás szigetváron

vid-ká/fé -cz

1975.szeptember 5.

a déldunántulról - elsőként baranyából - csütörtökön megkezdődött az irányvonatos cukorrépa-szállítás a cukorgyárba. egy szelvényt boly és magyarboly állomás együtt állított össze, a másik pedig az ország legkorszerűbb koncentrált cukorrépa berakodó állomásáról, szigetvárról gördült ki. ennek a küldeménynek a feldolgozásával kezdődik pénteken a kaposvári cukorgyár termelési időnye. a szigetvári állomás egyébként az országban egyedülálló forgalmat bonyolít le ezen az őszön: mintegy százezer tonna cukorrépat szállítanak a kaposvári gyárnak. négy hatalmas rakodógép dolgozik éjjel-nappal. a program szerint naponta két irányvonatot indítanak utnak.

a máv pécsi igazgatóság körzetében a becslés szerint félmillió tonna cukorrépat kell eljuttatni a feldolgozás helyére./mti/

--

bb 26. dr. trautmann rezső hazaérkezett helsinkiből

t bc/tm/ny -cz

1975.szeptember 4.

dr. trautmann rezső, a népköztársaság elnöki tanácsának helyettes elnöke csütörtökön hazaérkezett helsinkiből, ahol részt vett dr. urho kekkonen, a finn köztársaság elnöke 75. születésnapja alkalmából rendezett ünnepségeken.

a ferihegyi repülőtéren dr. ortutay gyula, az elnöki tanács tagja, szarka károly külügyminiszterhelyettes fogadta. jelen volt a fogadtatásnál paul jyrka:nkallio, a finn köztársaság budapesti nagykövete./mti/

11.25/ny

--
-17-

12⁰⁵g

bb.20. / a mezőgazdasági kiállítás ...1.folyt/

jf/tm/fé -cz

1975.szeptember 5.

sajtótájékoztatók

csütörtökön a reggeli esőzés a kiállítás kilenc órai kapunyitásával elállt, az előző napokhoz képest valamivel hűvösebb, kiállítási sétára fölöttébb alkalmas idő köszöntött a vásárvárosra. nagyszámu állami gazdasági dolgozó érkezett a bemutatókra, a szervezett csoportok számára több kiállító szakvállalat mérnökei tartottak beszámolót a legújabb módszerekről, és a várható mezőgépi ipari újításokról.

jól működik a kiállítás közlekedési forgalomirányítása, ideértve a bkv be- és kiszállító járatait. a közlekedésrendészet nagyvonalúan irányítja a vásárcsopont környékén a külső autóparkirozást, és a tömegközlekedési járműveken érkező vásárlatók is rövid úton, gyorsan és aránylag torlódás nélkül érkeznek a kapukhoz.

z. a vásár belső információs szolgálata szünet nélkül munkában van, olyan nagy az érdeklődés. mindez nem kis dolog, hiszen budapest igazi látványosság-ezekben a napokban a mezőgazdasági kiállítás, ahol naponta tíz és tízezrek fordulnak meg, időnként 300-400 autóbusz és több ezer személyautó fogja körül a budapesti nemzetközi vásárközpont 36 hektáros területét.

x x x

a chemie linz vegyipari üzem sajtótájékoztatóján az osztrák szakemberek és a közös kísérletekben résztvevő magyar mezőgazdászok eredményes próbákról számoltak be, amennyiben például a mezőhegyesi állami gazdaságban több mint 1500 hektáron eredményesen használják fel a cukorrépa- és a kukorica gyomtalanítására az osztrák cég új vegyszerét. a szabolcs-szatmár megyei gyümölcsösökben bevált a speciális lisztharmat elleni védőszer. érdeklődést váltott ki a szabad földbe kiültetett paprika és paradicsompalánták fejlődését biztosító, párologtatást csökkentő vegyszer. a gyár egy másik újítását, a műtrágya-tablettát az erdészetekben, a szőlő- és gyümölcs-ültetvényeken, a gyökerek alá helyezik, és ilyen módon hosszú időre tápanyaghoz juttatják a növényeket.

a mezőgép tröszt szakemberei arról adtak tájékoztatást, hogy az ötvénezer dolgozót foglalkoztató iparág a mezőgazdasági kiállításon és a vele egyidőben megrendezett agromasexpo-n is bemutatja termékeit, összesen 240 gépet, berendezést és műszert állítanak ki. nagy az érdeklődés a nyugati importot helyettesítő új talajművelő eszközök iránt; a klc-ekéket a 200 lóerőnél nagyobb teljesítményű traktorok vontatják, ezek a hét vassal felszerelt ekék világviszonylatban élen járnak és igen keresettek. idén 400-at adnak át belőlük az őszi mélyszántásokhoz. sikere van a mezőgazdasági szállítójárműeknek, valamint a külföldön is egyre ismertebb magyar gyártmányu adaptereknek.

/folyt.köv./

11.30/fé

-18-

12¹⁰g

bb.25. rendőrségi hírek

be/fé -cz

1975.szeptember 5.

a lakosság segítségével fogta el a rendőrség besenyő zoltán sándor 30 éves gépkocsiveető budapesti lakost, aki a fővárosi szállítási vállalat tehergépkocsijával a viii.kerület déry miksa ut és pogány józsef utca kereszteződésétől az v.kerület váci utcáig haladva az utszélén parkoló gépkocsik közül 8 személygépkocsinak ütközött. az elsődleges adatok szerint besenyő zoltán ittas állapotban a megengedett sebességnél gyorsabban vezette a gépkocsit. az ütközések következtében személyi sérülés nem történt. a rendőrség az ügyben vizsgálatot indított.

x x x

vi. kerület népköztársaság utja és bajcsy zsilinszky ut kereszteződésében egy személygépkocsi elütötte özvegy szoika ernőné 85 éves nyugdíjas budapesti lakost, aki kórházba szállítás után belehalt sérüléseibe. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség vizsgálatot indított.

x x x

sándor józsef 18 éves segéd munkás budapesti lakos féltékenységből egy törkessel sziven szurta menyasszonyát, juhász ilona 17 éves segéd munkás budapesti lakost, aki a helyszínen meghalt. cselekménye elkövetése után sándor józsef öngyilkosságot kísérelt meg. a mentők súlyos állapotban szállították kórházba. sándor józsef ellen a rendőrség vizsgálatot indított./mti/

-.-

bb.27. táplálkozástudományi vándorgyűlés gyulán

vid-kz/fé -cz

1975.szeptember 5.

csütörtökön a gyulai városi tanács székházának disztermében megnyitott tudományi társaság kétnapos vándorgyűlése. többéves kiemelkedő munkásságának elismeréseként a megnyitón adták át dr. rigó jános főiskolai tanárnak a tangl ferenc emlékérmét.

a kétnapos tudományos ülés szakfőtémája az lesz, hogyan lehet magnéziumban gazdag diétát biztosítani a terhes nőknek. e témakörhöz kapcsolódik a kétnapos rendezvény 24 előadása./mti/

11.40/fé

-19- a magyar táplálkozás

12¹⁰g

kbb 29. emberölés jogos önvédelemből- a tettest felmentették

vid/kz/ny -cz

1975 szeptember 4

emberölési bűnügyben hozott felmentő ítéletet csütörtökön a győri megyei bíróság dr. horányi miklós tanácsa. a tényállás szerint horváth sándor 65 éves győri lakos több késszurással megölte fiát, horváth gézát. a felmentő ítélet indokolása kiemelte, hogy az idős férfi sokszor került vitába, összeütközésbe fiával, italozó, munkakerülő életmódja miatt. a tragédia napján - 1975. május 15-én délelőtt - a fiu egy lapáttal támadt apjára, amit a szomszédok vettek ki a kezéből. horváth géza ezután inni kezdett, és amikor már alaposan felöntött a garatra, hazament és a vaslapáttal újból az apjára támadt. az idős férfi dulakodás közben felkapta a konyhaasztalon lévő kést és hatszor megszúrta vele fiát. a szurások közül három is halálos volt.

az idős ember erős felindulásban elkövetett emberölés miatt került a bíróság elé. a felmentő ítéletnél a bíróság figyelembe vette, hogy horváth sándor beszámító képessége súlyos fokban korlátozódott. az ítéletben a vádlott és védője megnyugodott, az ügyész pedig fenntartotta a háromnapos gondolkodási időt./mti/

-. -

bb 28. felavatták a videoton gyár 400 személyes óvodáját

vid/kz/ny -cz

1975 szeptember 4

ujabb gyermekintézménnyel gazdagodott székesfehérvár, csütörtökön felavatták a videoton gyár 400 személyes óvodáját. ez a dunántul legnagyobb gyermekintézménye. a kialakítása 25 millió forintba került. a gyár dolgozói 25 ezer óra társadalmi munkával is hozzájárultak az építéséhez. a pavilon-rendszerű, foglalkoztatókkal, konyhával és betegfektetőkkel ellátott óvoda könnyűszerkezetes építési móddal, rekord idő, tíz hónap alatt készült el. az építés és felszerelés mellett a videoton gyár évente 5 millió forintot ad az új óvoda, továbbá két a korábban megnyitott óvoda és egy bölcsőde fenntartására.

az új, 400 személyes óvodát kalmár dezső, a székesfehérvári tanács elnöke adta át rendeltetésének, az avatónnepségen részt vett závodi imre, a fejér megyei tanács elnöke, és demeter béla, a videoton vezérigazgató-helyettese./mti/

-. -

11.55/ny

-20-

12²⁰g

bb.30. jóváhagyta a megye közoktatásának és közművelődésének távlati fejlesztési koncepcióját a szabolcs-szatmár megyei tanács

vid-kz/fé -cz

1975.szeptember 5.

a megye közoktatásának és közművelődésének távlati fejlesztési koncepcióját tárgyalta és hagyta jóvá csütörtöki ülésén szabolcs-szatmár megye tanácsa. a távlati program 1990-ig szabja meg a közoktatás és közművelődés fejlesztésének főbb irányelveit, feladatait. szabolcs-szatmár nagy multbeli elmaradottságából, aprófalvas és tanyás településszerkezetéből, elaprózott iskolahálózatából fakad, hogy esetenként az országosnál is gyorsabb ütemű fejlődés ellenére az oktatási és közművelődési mutatók legtöbbjében a megye a sorrendben még mindig az utolsók között foglal helyet. ezért fontos célkitűzése a programnak az országos ellátottsági szint megközelítése vagy elérése. különösen nagy jelentőséget tulajdonít a hosszú távu terv az óvodai és általános iskolai hálózat erőteljes fejlesztésének, hogy mielőbb eltűnjenek azok a különbségek, amelyek még a megyénbelüli alsófoku iskolák oktatási és nevelési színvonala között is megtalálhatók a tárgyi és személyi feltételek különbözősége miatt és óvodák hiányában. ez azt jelenti, hogy az óvodák befogadóképességét a jelenleginek a duplájára kell emelni. tekintve azonban, hogy közben szükség-óvodák szűnnek meg, több mint 20.000 óvodai hely létrehozásáról kell gondoskodni. az általános iskolai tantermek számát kb 1500-zal szükséges növelni. a reális igényeknek megfelelően tartalmazza a program a középiskolák, szakmunkásképző intézetek, a közművelődési intézmények fejlesztésének irányelveit és módjait is.

a távlati tervben rögzített célkitűzések az ötéves középtávu tervekben rendelkezésre álló anyagi eszközöktől függően valósulnak meg a lakosság társadalmi segítségével.

-. -

bb.33. új magyar-osztrák közuti határátkelő épül bucsu községnél

vid-/kz/fé -cz

1975.szeptember 4.

új ut építését kezdték el szombathely és a nyugati határszéli bucsu község között. magyar-osztrák államközi megállapodás értelmében ugyanis bucsunál közuti határátkelő létesül. a 11 km-es utszakasz - amelyre összesen mintegy 25 millió forintot költenek - egyes részein a régi utat szélesítik, korrekciókat hajtanak végre, másutt teljesen új nyomvonalat alakítanak ki. a munkákat a vas megyei közuti igazgatóság végzi s a jövő nyárra fejezi be. a vas megyei állami építőipari vállalat szintén hozzálátott a határátkelő állomás építéséhez./mti/

-. -

13.00/fé

-21-

R. 14.00

bb.31. súlyos pénzügyi visszaélések ügyében ítélkezett a győrsopron megyei bíróság

vid-kz/fé -cz

1975.szeptember 4.

súlyos pénzügyi visszaélések történtek az egyesült izzó győri kisalföldi gépgyárában. az előzményekhez tartozik, hogy a tervek szerint a gyár 1974.évi árbevételének meg kellett volna haladnia a 171 millió forintot. a gyár vezetői előtt azonban már a harmadik negyedév végén teljesen világos volt, hogy különböző okok miatt ezt a tervet teljesíteni nem tudják. ekkor kezdődött el a pénzügyi manipuláció.

a győri gyárnak egyebek között ezer fagyasztó tálcat kellett volna gyártania 1974-ben a szegedi szalámigyár rekonstrukciójához. erre a megrendelést 1974.augusztus 9-én kapta meg, s ezt vissza is igazolta. 1974-ben azonban egyetlen tálca sem készült el. turnhauser jenő igazgató és bősze lászló főkönyvelő, a vállalat budapesti központjának értékesítési osztályán dolgozó magos mihály közreműködésével mégis elérte, hogy a szegedi szalámigyár győrben kért képviselője aláírja az elkészülést igazoló jegyzőkönyvet, amit a számla elküldése, majd pedig a pénz beinkasszálása követett. a gyár ezzel a manőverrel nemcsak teljesítette, hanem túl is teljesítette 1974.évi tervét, s vezetői, valamint az érintett dolgozók élvezték is az ezzel járó előnyöket. a tervteljesítés azonban csak papiron történt meg. a bíróság a szegedi gyár képviselőjénél jóhiszeműséget állapított meg. ő nem kételkedett győri kiszállása alkalmával a gyár két vezetőjének és a budapesti központ képviselőjének szavahihetőségében.

a veszprém megyei állatforgalmi és husipari vállalat 803 ezer forint értékben rendelt a győri gyártól egy berendezést. ennek elkészültéről 1974.december 18-én küldtek értesítést veszprémbe. a berendezést azonban a gyár képviselője nem volt hajlandó átvenni, mert gyártása egészen kezdeti stádiumban volt. ezt követően december 27-re megint készre jelentették, de még akkor sem volt kész. miután azonban a győri főkönyvelő és igazgató szavát adta, hogy december 30-ra kész lesz a berendezés, a veszprémi átvéő is aláírta az elkészített számlát. a berendezést végül is csak 1975.január végére szállították. egy napig volt jó, aztán javítani kellett.

a győri megyei bíróság a pénzügyi szabályok súlyos megsértése miatt bősze lászló volt főkönyvelőt tizhónapi, turnhauser jenő igazgatót 8 hónapi, magos mihályt pedig 3 hónapi szabadságvesztésre ítélte. mindhármuk esetében a szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztették. /folyt.köv./
13.15/fé

-22-

bb.31. / súlyos pénzügyi ...folyt/fé

ezenkívül a két győri vezető 7-7 ezer forint, a budapesti magos mihály pedig 3 ezer forint pénzbüntetést is kapott. a bíróság ítéletindoklásában hangsúlyozta, hogy az ilyen eseteknek rendkívül nagy a veszélyessége, hiszen a tervteljesítés adatainak meghamisításával hamis képet nyújtanak a felettes hatóságoknak a vállalat valóságos helyzetéről, nem beszélve arról, hogy el nem végzett munkáért jelentős összegeket vonnak el, amit hasznosabban is fel lehet használni. az ítéletek jogerősek./mti/
ne

bb.32. többszázán éledtek fel a klinikai halál állapotából - nemzetközi orvoskongresszus balatonfüreden

vid-kz/fé -cz

1975.szeptember 4.

balatonfüreden csütörtökön befejeződött az i.nemzetközi anaesthesiológiai kongresszus, amelyen több, mint 500 külföldi és hazai szakember vett részt. a kongresszus befejezése alkalmáról adott nyilatkozatában dr.lencz lászló, a magyar anaesthesiológus és reanimációs társaság főtitkára elmondotta az mti munkatársának, hogy a tanácskozáson az anaesthesiológia/érzéstelenítés-tudomány/ és az intenzív betegellátás neves hazai és külföldi szakemberei vettek részt. nem egy közülük az egyesült államokból, indiából és japánból érkezett.

a kongresszus számos aktuális szakmai kérdés megvitatását tűzte napirendjére, így az új gyógyszerek és új módszerek alkalmazását a műtéti érzéstelenítésben és az intenzív betegellátásban. szó volt a szövődmények felismerésének és elhárításának kérdéseiről is.

- örvendetes fejlődésről adhattak számot a magyar szakemberek. elismerést hoztak hazánknak az új gyógyszerek, amelyeknek többnyire kedvező külföldi tapasztalatairól itt is sok szó esett. az új fájdalomcsillapítók, továbbá a gyors hatást, de egyben gyors ébredést is nyújtó altatók elismerést váltott ki. figyelmet keltett a dicynone nevű gyógyszer, amely hatásosan csökkenti a műtéti vérzést, ezzel megrövidíti a műtét és narkózis időtartamát és egyben csökkenti a transfúzió mennyiségét. az új gyógyszer - tapasztalatok szerint - számos szövődményt is megelőz. érdeklődést keltett új gyógyszereink között a lucidril is, amely az agy anyagcseréjének javítására alkalmas.
/folyt.köv./

-23-

R.14.00

R.14.00

bb.32. / többszáz...folyt/fé

- szó volt a tudományos ülésen a műtéti érzéstelenítésen és az intenzív therápián kívül a tudományág három funkcionális köréről, az újraélesztés tapasztalatairól. e téren is örvendetes az előrehaladás. mindazok, akiknek szervezetében nincs az élettellel összeegyeztethetetlen káros elváltozás, 5 percen belül megfelelő beavatkozással újraélezthetők a klinikai halál állapotából. évente csaknem minden hazai intézetünkben 20-30 ilyen eset fordul elő, s az esetek egynegyedében sikeres a beavatkozás. többszázan élnek és dolgoznak hazánkban olyanok, akik már a klinikai halál állapotából éledtek fel, s ma hasznos tagjai társadalmunknak. ritkább eset, de olyan női beteget is ismerünk, aki a klinikai halál állapotából való újraélesztést követő néhány év múlva sikeres szülésre is képes volt.

- kongresszusunk - mondotta a főtitkár - egyben népszerűsítője is volt az orvostudomány e fiatal, jobbára az utóbbi másfél évtizedben kifejlődött ágának. a hazai orvosok körében korábban nem volt vonzó ez a rendkívül munkaigényes és nagy áldozatokat követelő szakág. az érdeklődés azonban növekszik. megkezdődött a továbbképző tanfolyamok szervezése is, rövidesen pedig megjelenik a szaktudomány ismereteiről és módszereiről számot adó könyv is./mti/

--

bb.38. eltemették balajthy andort, a bábszínház művészt

t nm/gk/szö/fé -cz

1975.szeptember 4.

a rákoskereszturi új köztemetőben nagy részvétellel kísérték csütörtökön utolsó útjára balajthy andort, az állami bábszínház 56 éves korában elhunyt művészt. ajászai-díjjal kitüntetett művésztől elsőként dr. szilágyi dezső, az állami bábszínház igazgatója vett búcsút az unima és a társulat nevében. ezután b. kiss istván a kolégák nevében idézte fel az elhunyt balajthy andor alakját./mti/

--

14.85/fé

-24-

R. 14/85

bb 34. időjárásjelentés

/gi -cz

1975. szeptember 4.

a meteorológiai intézet jelenti 13.00 órakor:

a nappali felmelegedés nyugaton kissé gyengül.

a szovjetunió európai területének legnagyobb részén, európa déli és délkeleti peremvidékén, valamint a brit-szigetek és a la manche-csatorna térségében leszálló légmozgások hatására általában kevés a felhő - és - a többfelé keletkező reggeli ködtől eltekintve - száraz az idő. európa többi részén mérsékelt égövi ciklonok és más alacsony légmozgású képződmények hatására felhősebb, változékonyabb az időjárás. többfelől jelentenek záporosót, zivatar. a nappali hőmérséklet európa legnagyobb részén magasabb néhány fokkal a szeptember elejének megfelelő sokévi átlagnál. a kárpát-medence időjárását jelenleg is és legnagyobb részt még a következő 36 órában is egy elmosódott alacsony légnyomású csatorna határozza meg.

hazánkban az elmúlt 24 óra folyamán sokfelé volt zápor, zivatar, szerdán inkább az ország nyugati, éjszaka inkább középső és keleti részén. a lehullott eső mennyisége rendkívül szeszélyes területi eloszlást mutat. a legtöbb helyen 10 mm alatt volt, de egyes vidékeken 10-20 mm, sőt a főváros délkeleti, keleti részén, valamint a tőle közvetlenül keletre fekvő területen 41-44 mm, a somogy megyei balatonujlakon 66 mm hullott. a hőmérséklet csúcserőke szerdán 25 és 31 fok között, legalacsonyabb értéke csütörtök hajnalban 12 és 18 fok között alakult. csütörtökön délelőtt változóan, időnként erősen felhős idő volt. néhány helyről újabb záport, zivatar jelentettek. a hőmérséklet 11 órára 20-24 fokig emelkedett. budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 22,1 fok volt, a százéves átlagnál 3,1 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 23 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 mm, gyengén süllyedő irányzatú. a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 22 fok volt.

várható időjárás péntek estig: változóan felhős idő, csütörtökön országszerte, pénteken már inkább csak az ország keleti felén eső, zivatar. csütörtökön mérsékelt, időnként meglehetősen keleti, délkeleti, pénteken a dunántulon élénk, helyenként megerősödő, északnyugatra forduló szél. hajnalban és reggel párás levegő, néhány helyen köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-17, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken általában 24-29 fok között, a nyugati megyékben 20 fok közelében.

távolabbi kilátások kedd reggelig: időnként borultságig növekvő felhőzet, sokfelé záporosó, zivatar. az időszak második felében élénk északnyugati széllel a hőmérséklet csökken.

/folyt. köv./
13,45/gi

- 25 -

R. 14/85

bb 34. /időjárásjelentés ... 1. folyt./gi

Legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 12-17 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 25-29, később 20-24 fok között, jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 70 százalékán várható.

a duna vizállása budapestnél: 368 cm. /mti/

--

bb 35. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 óráig:

/se gi -cz

1975 szeptember 4.

1. a kki tervei
2. kutatások a balatonon
3. könnyűipari minőségellenőrző intézetek
4. füge
5. szabadtéri mérleg
6. konzervgyártás fertődön
7. könyvsiker moszkvában
8. film az ajaki falfestésről
9. régi filmek a szabolcsi mozikban
10. tanácsülés a xiv. kerületben
11. mesterséges fácskeltetés
12. elítélték a fizetés nélkül távozó vendéget
13. jövő évi költségvetés
14. óriás sajtó-ógép
15. habszifon patrongyártás
16. szarvasmarhatelep trágya nélkül
17. szarvasmarha-tenyésztés a tapolcai medencében
18. építőipari műszaki főiskola tanévnyitása
19. hajnali zivatar
20. omék-események
21. elhunyt józsa ferenc
22. tűz a xxi. kerületben
23. bkv-közlemény
24. cukorrépa baranyából
25. rendőrségi hírek

/folyt. köv./
14,00/gi

- 26 -

R. 14.30

bb 35. /a belföldi 1. folyt./gi

26. hazaérkezett trautmann rezső
27. táplálkozástudományi vándorgyűlés
28. óvoda a videotonban
29. emberölés önvédelemből
30. szabolcs megyei tanács ülése
31. ítélet pénzügyi visszaélések ügyében
32. orvoskongresszus füreden
33. határátkelő bucsu községben
34. időjárásjelentés
35. hírjegyzék

/mti/

--

bb 36. jubileumi ülés a hazai növénytermesztés harmincéves fejlődéséről

t sb/gg gi -cz

1975. szeptember 4.

a magyar agrártudományi egyesület növénytermesztési társasága csütörtökön a magyar tudományos akadémia kongresszusi termében tartott jubileumi ülésen emlékezett meg a hazai növénytermesztés három évtizedes fejlődéséről.

vánca jeno mezőgazdasági- és élelmezésügyi miniszterhelyettes méltatta ünnepi beszédében az utóbbi három évtizedben elért növénytermesztési eredményeket. hangsúlyozta, hogy a szocialista nagyüzemi gazdaságok kialakításával, termelésük anyagi, műszaki, biológiai és szellemi feltételeinek megteremtésével különösen jelentősen gyorsult a hazai növénytermesztés fejlődése, s most már eljutott az iparszerű termelésig. a háboru előtt mindössze 7000 traktorral rendelkezett mezőgazdaságunk, s jelenleg 66.000-rel, s ezenkívül 14.000 kombájnnal, 17.000 tehergépkocsival és több száz magajáró betakarító géppel. a következő kemizálás eredményeként most már egy hektár szántóterületre 270 kiló vegyes műtrágya hatóanyag jut, több mint százszor annyi, mint a felszabadulás előtt. az öntözésre berendezett terület 1938-ban 14.000 hektár volt, s most meghaladja az 560 ezret. az ésszerű vízgazdálkodásnak megfelelően ugyanakkor mintegy másfélmillió hektár területen végeztek belvizrendezési munkákat. a háboru előtt összesen mintegy 20.000 hektár termőterület megjavítására került sor, a felszabadulás után pedig több mint egymillió hektárra. rendkívül meggyorsította a fejlődést a nemesített növényfajták elterjesztése. gyakorlatilag a kiváló szovjet buzafajták tették lehetővé a hazai intenzív buzatermesztés megindítását. hasonló eredményekkel járt a kukoricatermesztésben a fajta-vonalas kukorica felváltása a hibridekkel.

/folyt. köv./
14,15/gi

- 27 -

R. 14.35

bb 36. /jubileumi ... 1. folyt./gi

a hazai növénytermesztés három évtizedében a buza, majd pedig a kukorica termesztésében értük el a legnagyobb, s a leggyorsabb ütemű fejlődést. így a búzát a háború előtti vetésterületnek alig 62 százalékán termelünk, de az akkori termés 185 százalékát aratjuk le. kukoricából 25 százalékkal nagyobb területen 170 százalékkal több a termés, csaknem háromszor annyi, mint az 1931 és 1940 közötti években volt az átlag. a növénytermesztés szerkezeti arányának jelentős változása, hogy az ipari növények területe a háború előttinek közel háromszorosára, a zöldségféléké pedig több mint kétszeresére növekedett. a felszabadulás előtt 50.000-60.000 hektár területen mintegy 7.000 tonna zöldséget termelt a magyar mezőgazdaság, s az idén a tervezett fejlődési ütemnek megfelelően 120.000 hektáron több mint 1,8 millió tonna termés várható. a következő években tovább növelik a hatékony növényfajták fajtaválasztékát, javítják a minőségi vetőmag és szaporítóanyag-ellátást, s a növénytermesztés gyors fejlesztésének egyéb anyagi és technikai feltételeit. /mti/

--

bb 39. jelentős előrehaladás a zöldségtermelésben - országos termesztési tanácskozás csányban

vid kz bh -cz

1975. szeptember 4.

országos zöldségtermesztési tanácskozás volt csütörtökön a csányi állami gazdaságban, mintegy 600 szakember részvételével. a napirenden a zöldség, különösképpen a paradicsom termesztésének hazánkban kialakult korszerű módszerei, a gépesített művelés helyzete és távlatai szerepeltek. az előadók rámutattak, hogy hazánkban az utóbbi években jelentős előrehaladás történt a zöldségtermesztésben. az idevonatkozó kormányhatározatok a termelés fokozására, korszerűsítésére ösztönözték a nagyüzemeket. különösen örömdetes jelenség, hogy a fejlesztésben élenjáró, az újat kereső gazdaságok nem egyenként, hanem a feldolgozó gyárakkal, a kereskedelmi vállalatokkal és a kutatóintézetekkel összefogva oldják meg gondjaikat. az első nagyüzemi társulás - a tomatocoop - 1971-ben jött létre. az életképességét bizonyítja, hogy öt gazdasággal alakult, az idén pedig már 32 gazdaság tartozik hozzá, s ezek összesen több mint ötezer hektáron folytatnak iparszerű zöldségtermesztést. ez a társulás a legkorszerűbb integráció alapelvén működik. zárt rendszere az alapkutatótól, a technikai és technológiai fejlesztésen keresztül a termés feldolgozásáig terjed. /folyt. köv./

- 28 -

14.20 bh

R. 1975

bb 39. / jelentős ... folyt./ bh

jelentős előrelépésként értékelték, hogy a társulás tagjai a gépeket az idén már teljes egészében hazai, illetve szovjet piacról szerzik be. belföldről fedezik a vetőmag-ellátást is, ami újabb jelentős deviza-megtakarítást jelent. /mti/

--

bb 40. az őszi csucsforgalom teendőiről tárgyalt a volán szocialista brigádvezetőinek országos tanácskozása

t kf be sl bh -cz

1975. szeptember 4.

a volán tröszt szocialista brigádvezetői csütörtökön tartották v. országos tanácskozásukat a közlekedési szakszervezet poscher jános utcai művelődési házában. a tanácskozáson részt vett és felszólalt kiss dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes. a 2 500 szocialista brigád 40 ezer tagjának képviselői a legidősebb tennivalókról, az őszi csucsforgalom feladatairól tárgyaltak, s megvitatták az autóközlekedés készülő ötödik öt éves tervét.

tapolczai kálmán vezérigazgató bevezetőben értékelte a volán kongresszusi munkaversenyének eddigi eredményeit. elmondotta, hogy az elmúlt másfél év alatt 32 millió utast és 11 millió tonna árut szállítottak el terven felül, 16 községet bekapcsoltak az autóbushálózatba, s az 5 kiemelt városon kívül javították salgótarján, nyiregyháza, zalaegerszeg, szombathely és tataháza helyi tömegközlekedését. vállalatuknak megfelelően fél évvel a határidő előtt teljesítették negyedik öt éves tervüket.

a volán vállalatok legnagyobb feladata most a napokban kezdődő őszi csucsforgalom zavartalan lebonyolítása. az évi szerződéseken túlmenően 2.4 millió tonna cukorrépa elszállítása, több tízezer tonna zöldség-gyümölcs elfuvarozása, a cukorgyárak, a feldolgozóüzemek folyamatos kiszolgálása vár a következő hónapokban a volánra. ez mind olyan többletfeladat, amelyhez a kapacitást csak a járműállomány szervezett és szzerű felhasználásával, a fuvaroztatók segítő közreműködésével, s a volán dolgozóinak a tőlük megszokott áldozatos munkájával tudják megteremteni. a vezérigazgató beszámolt arról, hogy a tröszt és a vállalatok vezetői milyen intézkedéseket tettek a rendkívüli szállítási feladatok ellátására, amire a szocialista brigádok tevékeny támogatását is kérték. megvitatták a lehetőségeket, számbavették, hogy a szocialista brigádok mit tudnak tenni az őszi forgalom sikeréért. a felszólalásokból kiderült, hogy a volán az idén már nem egyszer teljesített kapacitását meghaladó feladatokat. szóba került az is, hogy nem könnyű a heti fáradságos munka után a pihenőidőt is feláldozni. ennek ellenére a brigádvezetők tanácskozása elhatározta, hogy ha a szükség úgy követeli, indokolt esetben - amennyiben a fuvaroztatók, a megrendelők is támogatják kezdeményezéseiket - az idén is szerveznek rendkívüli hétvégi műszakokat. /mti/

--

- 29 -

R. 1975

bb 41. ünnepi héten emlékeznek meg pécsen és lahtiban a testvérvárosi kapcsolat 20. évfordulójáról

vid kz bh -cz

1975. szeptember 4.

csütörtökön elbucszott pécsről a kalervo aattela, lahti polgármestere vezetésével hazánkba látogatott finn delegáció. a vendégek tájékoztak a testvérváros közeli és távoli fejlesztési terveiről. felkeresték baranya és a megyeszékhely több üzemét, intézményét, megtekintették kulturális és idegenforgalmi nevezetességeit.

az egyhetes program a testvérvárosi kapcsolat továbbfejlesztéséről folytatott megbeszéléssel, az elképzelések egyeztetésével zárul pécs tanácsának székházában. kölcsönösen feltárták, hogy a száz évesnél fiatalabb lahti és a több ezer éves multu pécs mely területeken mélyítheti, illetve milyen új formákkal bővítheti a jövőre immár két évtizedes együttműködését. mindkét részről megállapodtak, hogy 1976 folyamán pécsen és lahtiban ünnepi héten emlékeznek meg a testvérvárosi kapcsolat jubileumáról. tervezik továbbá művészek és művészeti együttesek kölcsönös cserelátogatását, kiállítások rendezését. a turizmus útján is közelebbi kapcsolatot teremtenek. rendszeresen informálják egymást a két város életéről, a finn, illetve a magyar nyelv elsajátításához kölcsönösen biztosítanak oktatási anyagot./mti/

-.-

bb 42 cserbenhagyásos halálos gázolás ügyében hirdetett ítéletet a gyulai bíróság

vid kz bh -cz

1975. szeptember 4.

csütörtökön hirdetett ítéletet a gyulai járásbírószék kozma lászló eleki lakos cserbenhagyásos halálos gázolási ügyében. kozma lászló ez év június 30-án nagymennyiségű szeszital elfogyasztása után vezette személygépkocsiját. kunágotán lakott területen 80 kilométeres sebességgel haladt, közben áttért az uttest menetirány szerinti bal oldalára és elütötte a kerékpárján szabályosan haladó major bélánét és egyéves gyermekét.

a baleset után kozma lászló nem állt meg, változatlan sebességgel folytatta útját. a baleset következtében major béláné a helyszínen, kislánya pedig a kórházban halt meg.

/folyt. köv./

- 30 -

14.45 bh

R. 15.05

bb 42. /cserbenhagyásos ... folyt./ bh

a gyulai járásbírószék kozma lászlót halálos közúti baleset ittas állapotban való gondatlan elkövetése, valamint segítségnyújtás elmulasztás miatt halmazati büntetésül hét év szabadságvesztésre ítélte. mellékbüntetésként 10 évre eltiltotta a gépjárművezetéstől. a szabadságvesztést börtönben kell letöltenie. a vádlott és védője enyhítésért fellebbezett./mti/

-.-

bb 43. hasznosíthatók a meddőhányók - befejeződött a vii. talajbiológiai tudományos ülés

vid kz bh -cz

1975. szeptember 4.

keszthelyen, az agrártudományi egyetem disztermében csütörtökön befejeződött a vii. nemzetközi talajbiológiai ülés. a tanácskozáson három földrész 11 országának több mint száz szakembere vett részt, hogy kicserélje tapasztalatait a talajbiológia és a környezetvédelem témakörében.

a háromnapos tudományos ülésen több mint hatvan előadás hangzott el. szegi józsef, a talajtani kutató intézet mikrobiológiai osztályának vezetője elmondotta, hogy hazánkban a meddőhányókat ismét a mezőgazdaság szolgálatába állítják. magyarországon több ezer hektárnyi területen találni meddőhányókat. a legnagyobbak az ecsédi, a gyöngyösvisontai és a most létesülő bükkbányai bányák helyén a lignit kitermelésénél keletkeztek. évente általában 250-300 hektárnyi jó minőségű szántóföldi területet foglalnak el a mezőgazdaságtól a külszíni fejtésű bányák.

a meddőhányók nemcsak a mezőgazdasági termelés „kiesése” miatt, hanem jelentős környezetvédelmi károkat okozó hatás miatt is gondot okoznak. a lignitbányák megnyitása előtt 40-50 méter mélységben elhordják a termőföldet. a mesterséges földhegyek jelentős porszennyeződést okoznak a környező szántóföldeken. ezeket a területeket - mint hangoztatta - újból a mezőgazdasági termelés szolgálatába kell állítani.

az intézet osztályvezetője elmondotta, a hazai kísérletek során tanulmányozták annak módját, hogy az egykori szénbányák helyét mennyi idő alatt lehet termővé tenni, továbbá, milyen biológiai folyamatok mennek végbe a humuszt egyáltalán nem tartalmazó területeken.

/folyt. köv./

- 31 -

14.50 bh

R. 15.10

bb 43. / hasznosíthatók... folyt./ bh

kísérleteik során nagymennyiségű műtrágyát, zöldtrágyát, növényi maradványt, valamint kismennyiségű lignitport szórtak az egykori meddőhányók talajára. az első két évben főleg rozsot vetettek e területekre, melyet a talajba szántottak. a harmadik évben már kapásnövényeket vetettek e területekre.

a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy 6-7 év alatt a mezőgazdaság szolgálatába lehet állítani az egykori meddőhányókat és gyakran a korábbinál nagyobb termést lehet elérni e területeken.
/mti/

-.-

bb 45. szovjet szakszervezeti küldöttség

1975. szeptember 4.

k be zso bh -cz

csütörtökön egyhetes tanulmányutra budapestre érkezett a szovjetunió akadémiai és tudományos dolgozói szakszervezetének küldöttsége m.kozlova titkár vezetésével. a küldöttségnek a pedagógusok szakszervezete székházában dr. voksán józsef főtitkár adott tájékoztatót. /mti/ közoktatási, egyetemi

-.-

bb 47. lengyel plakátkiállítás nyílt

1975. szeptember 4.

t nm/s um zso cz

a budapesti lengyel kulturában csütörtökön lengyel plakát kiállítás nyílt, amely a baráti nép plakátművészetének történetébe nyújt bepillantást. a különböző stílusú mondanivalóju plakátok a századfordulótól napjainkig szemléltetik e sajátos művészeti ág alakulását, fejlődését a baráti szocialista országban.

a szeptember 22-ig nyitva tartó bemutató megnyitóján kemény györgy grafikusművész mondott megnyitói beszédet. /mti/

-.-

- 32 -

15.40/um

R. 16.15

bb 20. /a mezőgazdasági ...2.folyt./um

dr. pádi gyula, a dömsödi dózsa tsz főágazatvezetője beszámolt az újságíróknak a tsz-ben gyártott, országosan elismert dovít takarmánykészítő gyártásáról; a takarmánytápból, amellyel nyolc-tíz nappal lerövidíthetik a sertéshizlalási időt és gazdaságosabbá tehetik az állattartást, tenyésztést, idén 30 millió forint értékű mennyiség szállítására kötöttek szerződést. a termék iránt igen nagy az érdeklődés, a mezőgazdasági kiállításon további eredményes üzleti tárgyalásokat folytatott a tsz, úgyhogy 1976-ban várhatóan 150 millió forint értékű dovít-ot bocsátanak a gazdaságok rendelkezésére, s már külföldről is van érdeklődés.

x x x

a magyar fotóművészek szövetsége a kiállítás alkalmával fotóművészeti bemutatót rendezett; a fotókiállítás díjait csütörtökön adták át. aranyéremmel díjazták alapfy attila, fehérváry ferenc, hemző károly, korniss péter és nagygyörgy sándor fotóművészeket.

x x x

a kiállításon állatorvosi szolgálat látja el az állategészségügyi teendőket. több mint ezer állatról kell gondoskodniok. eddig néhány esetben már be kellett avatkozniok; egy nagy értékű apaállat szállítás közben megsérült, a szolgálat két nap alatt ki kezelte a „beteget”, úgyhogy a tenyész bikát már fel lehetett vezetni az állatbemutatón. kisebb szállítási sérüléseket is eredményesen kezeltek. gondoskodnak arról, hogy csakis egészséges állatok kerüljenek a közönség elé, rendszeres a belgyógyászati ellenőrzés is. a kiállításra behozott valamennyi állattól vérmintát vettek, ugyanezt teszik majd a kiállítás végén is, ily módon győződnek meg arról, hogy az igen értékes tenyészállatok nem betegedtek-e meg a bemutatók idején. az állatorvosi szolgálat eddig mindent rendbenlévőnek talált, igen szépek és egészségesek a bemutató pályán végig vonuló tenyészállatok.

x x xx

a kiállítás egyik legmozgalmasabb napjának ígérkezik a pénteki nap. ez alkalommal rendezik meg az ifjuság napját. tudományos diákkörök díjkiosztó ünnepségét tartják meg, átadják az alkotó ifjuság pályázat miniszteri díjait. este 6 órakor ifjusági bál lesz a kiállításon. a látnivalókat érdekes szakmai programok, filmvetítések egészítik ki. naponta többször látható majd az állatbemutató és a gépfelvonulás. /mti/

-.-

- 33 -

15.47/um

R. 16.17

bb 44. jó ellátás, kedvező árak jellemezték az idei nyarat -
készülődnek a téli tárolásra - ülést tartott a tárcaközi
zöldség-gyümölcs bizottság

t ol/gg um sl cz

1975. szeptember 4.

az idei ellátás helyzetéről, az árak alakulásáról, az őszi-
téli előkészületekről tárgyalt dr. Lénárt Lajos mezőgazdasági és
élelmezésügyi miniszterhelyettes vezetésével csütörtöki ülésén a
tárcaközi zöldség-gyümölcs bizottság.

a bizottság tagjai ezuttal a nagyvásártelepen tanácskoztak,
részben azért, hogy megtekintsék budapest óriás ellátó központjá-
nak új műszaki berendezéseit, másrészt, hogy a helyszínen segíthes-
sék a forgalmazás egyes gondjainak megoldását.

az ülésen megállapították, hogy az év első nyolc hónapjában az
ország lakosságának friss zöldséggel, gyümölccsel való ellátása
jól alakult. céltudatos árpolitikával sikerült elérni, hogy a fo-
gyasztói árak emelkedése nem lépte túl az előző év azonos idősza-
kához képest a kormány által megszabott, átlagosan 3-5 százalékos
felső határt. pedig 1975 sem a termelők, sem a forgalmazók szem-
pontjából nem nevezhető könnyű esztendőnek. az esős, szeszélyes
időjárás, a bel- és árvizek is sok tekintetben, de elsősorban a
minőséget érintően kedvezőtlenül hatottak a terméseredményekre.
burgonyából, dinnyéből nagy termést takarítottak be, s igen jó volt
az ellátás paradicsomból, paprikából, uborkából is.

a nyári ellátás eredményeiben jelentős része van a szövetke-
zeti kereskedelemnek, amelynek most a téli tárolásra való felkés-
zülésében az is nagy gondot jelent, hogy a levelezőzöldségek, külö-
nösen a fehérrépa minősége és mennyisége egyaránt kívánó valót
hagy. az ülésen szó volt arról, hogy az utóbbiból szükség esetén
igénybe vesznek importot is.

a termésbecslésben szerepelt 200 mázsán felüli, igen jónak
ígérkező hagymatermés az időközben bekövetkezett időjárás miatt
lényegesen lecsökkent, s a felszedett áruban sok a hibás. a job-
ban eltartható vöröshagyma-fajtákat tárolás céljára külön kiváló-
gatják, ami nem kis feladat elé állítja a termelőket és a ke-
reskedelem dolgozóit. fokhagymából a termés a vártnál lényegesen
kevesebb, a lakosság ellátásának biztosítása érdekében előrelát-
hatólag importot kell igénybe venni.

/folyt.köv/

- 34 -

15.55/um

16'30

bb 44./ jó ellátás ...folyt./um

őszi burgonyából bőséges téli ellátás várható, s míg a meg-
előző öt esztendőn át importra szorultunk, most már gondolhatnak
exportra is. az iparszerű, zárt rendszerű intenzív termelésbe vont
sárgahusu külföldi fajták, elsősorban a holland eredetűek, kiegészítve
más hazai fajták igen jó terméshozamával, képesek az igényeknek
megfelelő árualapot biztosítani.

étkezési szőlőből az igen biztató termésbecsléseket a legu-
többi esős napok hatására megindult rothadás miatt korrigálni kel-
lett. a tőkéknek egyébként a múlt évinél gazdagabb termésből így
sok megy veszendőbe. téli almából a hozamok megközelítik a múlt
éveket, de a nagy almatermelő kertekben lehullott jég és eső
sokat rontott a gyümölcs küllemén.

a tárolás egyelőre még csak előzetesként szerepelt az ülés na-
pirendjén - ez külön értekezlet témája lesz -, alaposabban mérlegel-
ték azonban az ár helyzet várható alakulását. úgy ítélték meg,
hogy mind a napi fogyasztói árak, mind pedig a szövet december
31-ig tervezett árai lehetővé teszik, hogy a lakossági forgalom
mennyiségi növekedése mellett éves szinten biztosítani tudják az
országosan megszabott árindex betartását./mti/

--

bb 48. öregek napközi otthona bicskén

vid/um kz cz

1975. szeptember 4.

öregek napközi otthona nyílt csütörtökön a fejér megyei bics-
kén. a régi orvosi rendelő átalakításával huszonöt idős embernek
teremtettek kényelmes pihenési lehetőséget. a napközi otthon idős
lakóira szakképzett gondozónő felügyel, s naponta egy alkalommal
meleg ételt is felszolgálnak. az otthonot televízióval, rádió-
val szerelték fel, s számos társasjátékot, könyvet is beszerez-
tek. /mti/

--

bb 49. halálos áramütés

k/gg um szó cz

1975. szeptember 4.

komárom megyében, sárisáp községben Horváth Gyula 29 éves
villanyszerelő, esztergomi lakos egy magasfeszültségű vezetéken
dolgozott, miközben halálos áramütés érte. a felelősség megállapí-
tására vizsgálat indult. /mti/

--
- 35 -

16.00/um

16'35

bb 50. tanévnyitó a pécsi orvostudományi egyetemen

vid/um kz cz

1975. szeptember 4.

a pécsi orvostudományi egyetemen csütörtökön megnyitották az 1975/76-os tanévet. az aulában tartott ünnepélyen dr. Tigyi József akadémikus, az egyetem rektora köszöntötte a mintegy másfél-ezer medikát és medikust. bejelentette, hogy az oktatási reform-programnak megfelelően a mostani tanévben - az öt évfolyam után - a vi. évfolyam hallgatói is bekapcsolódnak az új rendszerű, gyakorlatibb és hatékonyabb orvosképzésbe. a pécsi egyetemen ezzel befejeződött az 1972-ben indult áttérés a megreformált oktatásra. az új tanévben megkezdődik a speciális fogorvosképzés pécsen. a harmadéves hallgatók, akik az első két évben általános orvosi ismereteket szereztek, mostantól már szakmai évfolyamon tanulnak. ennek megfelelően elkészült az egyetem jól felszerelt fogászati klinikája, amely most nyitotta meg kapuit a medikusok előtt. az egyetem ebben a tanévben új nővérszállással gyarapszik. száz ápolónőnek nyújt majd szép kényelmes otthont. az évnyitó ünnepélyen 750 első éves orvostanhallgató tette esküt. /mti/

-. -

bb 51. megkezdődött miskolcon a második magyar mechanikai konferencia

vid/um kz cz

1975. szeptember 4.

az elméleti és alkalmazott mechanikai nemzetközi szövetség /iutan/ magyar nemzeti bizottsága, valamint több más intézmény közös rendezésében csütörtökön a miskolci nehézipari műszaki egyetemen megkezdődött a II. magyar mechanikai konferencia. a négyévenként megrendezésre kerülő tanácskozáson felméri a konferenciák között eltelt idő mechanikai kutatásainak eredményeit. az ülésen javaslatot tesznek az 1976-ban hollandiában megtartandó tizenegyedik nemzetközi elméleti és alkalmazott mechanikai kongresszuson bemutatandó munkákra.

a háromnapos tanácskozáson négy szekcióban vitatják meg többek között a szilárd testek mechanikájának kérdéseit, az országos járműprogram keretében a közúti forgalomban résztvevő járművek használhatóságának kérdéseit, valamint a könnyűszerkezetes épületmodellek teherbírási és statikai összefüggéseinek kérdéseit. /mti/

-. -
- 36 -

16.05/um

R. 16.40

bb 46. „életet az éveknek,, - kézimunka-kiállítás a vigyázó ferenc utcában

t ol/tm-ju sl -cz

1975. szeptember 4.

baranyai szociális otthonokból érkezett idős emberek egy csoportját látják vendégül a temaforg vállalat központjában. a vállalat vigyázó ferenc utcai kirakataiban, kézimunkákat állítottak ki, amelyek készítőivel most személyesen is találkozottak a temaforg szocialista brigádtagjai, kisz-fiataljai és a vállalat vezetői. a csütörtöki sajtótájékoztatón bemutatták a kézimunkák alkotóit s elmondották, hogy a baranya megyei tanács egészségügyi osztálya az országban elsőként szervezte meg a megye 18 szociális és 27 napközi otthonában az idős emberek rendszeres, de hobby-számba menő foglalkoztatását. a 70-80 éves nők és férfiak kézimunkákat, használati disztárgyakat készítenek hulladékfonalak, fa és bőr felhasználásával. textiliák,

a temaforg mohácsi gyára és budapesti üzemei térítés nélkül, illetve kedvezményes áron bocsátják rendelkezésükre a fonalat és a textiliát. a vállalat szocialista brigádjai szoros kapcsolatokat tartanak fenn az otthonok közösségeivel az emberi kapcsolatok ápolására is.

az idős emberek legsikeresebb alkotásaiból évente pécsen árusítással egybekötött kiállítást rendeznek „életet az éveknek,, címmel. a kézimunkák ellenértékét alkotóik az otthonok szépítésére, különféle kirándulásokra, kulturprogramokra fordítják.

az érdeklődők a kézimunka kiállítást két hónapon át láthatják a vigyázó ferenc utcai temaforg-kirakatokban. /mti/

-. -

bb 52. orvosok és műszakiak közös tanácskozása miskolcon

vid-kz/mné-ju -cz

1975. szeptember 4.

csütörtökön megkezdődött miskolcon a nagyüzemi központok kórházainak első tudományos találkozója. a háromnapos tanácskozáson a miskolci vasgyári és az ózdi városi kórházon kívül a dunaujvárosi, a győri, a kazincbarcikai és a csepeli kórház főorvosai, továbbá az e városokban működő nagyüzemek műszaki vezetői és üzemorvosai vesznek részt.

/folyt. köv./

15.40?./-ju

R. 16.45

- 37 -

bb 52. / orvosok és műszakiak ... 1. folyt./-ju

megjelent dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter, dr. bodnár ferenc, a borsod megyei pártbizottság első titkára és dr. ladányi józsef, a borsod megyei tanács elnöke. képviseltetik magukat a tanácskozáson miskolc testvérvárosai - a szlovákiai kassa, a lengyelországi katowicze, a finnországi tampere és a szovjetunióbeli cserepovec egészségügyi szervei is.

a találkozó, mint a megnyitón hangsúlyozták, teljesen újszerű abban a vonatkozásban, hogy először ültek közös asztalhoz a közös problémák megvitatására az ipari központok egészségügyi szakemberei és a nagyüzemek műszaki vezetői. a napi-
renden az ipari, az üzemi egészségügy feladatai, köztük az egészségvédelem és a termelés összefüggései, a nők egészségvédelme és a környezetvédelem időszerű kérdései szerepelnek. /mti/

--

bb 53. a felsőoktatási intézményi könyvtárak és az üzemek együttműködését szorgalmazták az egyetemi és főiskolai könyvtárak második országos konferenciáján

vid/kz-ju -cz

1975. szeptember 4.

csütörtökön miskolcon, a nehézipari műszaki egyetemen tartotta záróülését az egyetemi és főiskolai könyvtárak második országos konferenciája. a háromnapos tanácskozáson több mint ötven felsőoktatási intézmény, öt minisztérium, tizenegy nagykönyvtár és több tájékoztatási központ mintegy kétszázötven képviselője vett részt. a tanácskozás csütörtöki záróülésén számos ajánlást és határozatot fogadtak el, s ezeket az intézkedésre jogosult szervek elé terjesztik. javasolták többek között a könyvtárak és az ipari üzemek együttműködésének kiszélesítését, iparági ,, báziskönyvtárak,, kialakítását, a főiskolai jellegű, ezen belül a pedagógusképző intézmények könyvtárainak fejlesztését és a gyakorlati munkát végző pedagógusok szakmai továbbképzésének elősegítését. /mti/

--

15.47/ju

- 38 -

R. 16. 75

bb 54. felavatták dr. zimmermann ágoston emléktábláját

vid/kz-ju -cz

1975. szeptember 4.

hazánkban ülésezik az állatorvos-anatómusok európai szövetségének tizedik kongresszus. résztvevői csütörtökön mérton felavatták dr. zimmermann ágoston emléktábláját, a kossuth-dijas tudós születésének 100. évfordulója alkalmából. az európai hírű magyar állatorvos móri szülőházán elhelyezett emléktáblát dr. kovács ferenc, egyetemi tanár, az állatorvostudományi egyetem rektora leplezte le.

az emléktábla avatás után az állatorvos-anatómusok európai szövetsége kongresszusának résztvevői látogatást tettek a móri állami gazdaságban, ahol dr. pallós istván igazgató kalauzolta őket. /mti/

--

bb 56. a kongresszusi munkaverseny újabb sikere: határidő előtt elkészült bányászlakásokat adtak át komárom megyében

vidt/fm-ju -cz

1975. szeptember 4.

komárom megyében sok bányász-család ünnepli határidő előtt megkapott új otthonában a 25. bányásznapot. a komárom megyei állami építőipari vállalat dolgozói a tervezettnél három hónappal korábban építették fel tatabányán azt a 26 lakást, amelynek kulcsát csütörtökön vették át boldog tulajdonosaik. dorogon a komép és a szénbányák szolgáltató üzemének dolgozói közös erőfeszítéssel négy és fél hónappal a határidő előtt építették fel azt a 48 lakást, amelyből 28-at ugyancsak bányászok kaptak, s amelynek ünnepélyes átadására pénteken került sor. mindkét bányaközpontban zömében fiatalok foglalják el az új otthonokat. a bányásznapi ,, ajándékhoz,, az otp megyei igazgatósága is hozzájárult: józsef attila nevét viselő brigádja soronkívül, három nap alatt lebonyolította a birtokbavadási eljárást, amely általában két és fél hetet vesz igénybe. /mti/

--

16.17/ju

- 39 -

R. 16. 75

bb 55. megkezdődött az állatorvos-anatómusok európai szövetségének x. kongresszusa - emlékülés dr. Zimmermann ágoston munkásságáról - szobor- és emléktáblaavatás

t sb/mm um ie cz

1975. szeptember 4.

az állatorvostudományi egyetemen csütörtökön megkezdte munkáját az állatorvos-anatómusok európai szövetségének x. kongresszusa, amelyet dr. Oskar Schaller professzor, a szövetség elnöke nyitott meg. a háromnapos kongresszuson 17 ország 250 kutatója vesz részt.

a nemzetközi találkozó első napján dr. Zimmermann ágoston születésének 100. évfordulója alkalmából tartott emlékülésen méltatták a Kossuth-díjas magyar akadémikus gazdag munkásságát. dr. Hugo Grau, az európai szövetség tiszteletbeli elnöke és dr. Fehér György egyetemi tanár ünnepi megemlékezésükben hangsúlyozták, hogy a háziállatok összehasonlító monográfiájában, az állatanatómiai kutatásokban világszerte sok tudós támaszkodik dr. Zimmermann ágoston tudományos eredményeire. kutatásainak eredményei és pedagógiai tevékenysége egyaránt ösztönzést ad újabb tudományos vizsgálatokra.

az emlékülés után az egyetem parkjában ünnepélyesen felavatták dr. Zimmermann ágoston mellszobrát, Madarassy Walter munkácsy-díjas szobrászművész alkotását. a kongresszus résztvevői délután mórira látogattak, ahol a világhírű magyar tudós szülőházán elhelyezett emléktáblát avatták fel.

a kongresszus második és harmadik napján 64 külföldi és hazai kutató számol be előadásában főként a házimadarak anatómiájának és fejlődéstanának körében elért legújabb tudományos eredményeiről, amelyek fontos adalékkal segítik majd világszerte a baromfitenyésztés fejlesztését./mti/

-. -

bb 57. szocialista szerződés - gyorsított beruházás

sl/um cz la

1975. szeptember 4.

a dunai kőolajipari vállalat beruházásait gyorsított ütemben valósítják meg a kivitelezők. az itt dolgozó szocialista brigádok elhatározták, hogy munkájuk jobb megszervezésével, egymás segítségével tovább rövidítik a különböző létesítmények átadási határidejét.

/folyt.köv./

- 40 -

16.30/um

1400

bb 57. /szocialista ...folyt./um

e kezdeményezés alapján Vörös János, a budapesti kőolajipari gépgyár, Pócsa Lajos, az országos szakipari vállalat és Tárnok Jenő, a hőtechnika vállalat igazgatója szocialista szerződést írt alá, ebben vállalták, hogy biztosítják a szocialista brigádok kezdeményezésének anyagi, műszaki hátterét, rendelkezésükre bocsátják a szükséges anyagokat, felszereléseket és a munkaerőt.

a szocialista szerződés alapján a dunai kőolajipari vállalat négy beruházása a gyorsított ütemmel is korábban készül el. szeptember 30-ra adják át a 140 ezer köbméter befogadóképességű olajtárolót, valamint az üzemek közötti hatalmas anyagvezeték-hálózatot. december 31-re készül el az aromás extraháló és az ortoxilol üzem, amelyek újabb értékes termékeket vonnak ki a részben már fel dolgozott kőolajból./mti/

-. -

bb 58. Pólyák Ferenc madárfafaragó kiállítása Kecskeméten

vid/um fm la

1975. szeptember 4.

újabb érdekes kiállítás rendeztek a pénteken kezdődő 6. országos népzenei találkozó alkalmából Kecskeméten. a megyei művelődési központ művészklubjában a fiatal matkópusztai „Baltás”, fafaragó, Pólyák Ferenc alkotásait mutatják be. nagyméretű faszobrai az intézmény előtt szabadtéren láthatók. a kiskunsági puszták világának hagyományait, a tanyai emberek életét és szokásait tükröző szobrok és domborművek kiállítását csütörtökön nyitotta meg Moldován Domokos filmrendező./mti/

-. -

felhasználható 19 óra után !!

bb 60. chilei filmbemutató Debrecenben

vid/um fm la

1975. szeptember 4.

chilei filmbemutatót rendezett csütörtökön este a hazafias népfront debreceni városi bizottsága. a híradó moziban megtartott estén chilei vendégek is részt vettek. Kovács Imre, a városi népfront bizottság titkára méltatta a chilei nép hősi harcát, majd levetítették Miguel Littin chilei rendező Palmilla című filmjét./mti/

-. -

- 41 -

16.35/um

K. N. N. S.

bb.37. a mahart közli

hogy 1975. szeptember 8- tól a budapesti 20 órás sétajáratát beszünteti./mti/

bb 59. megkezdődött a vajúroktatás oroszlánynon

vid/um fm la

1975. szeptember 4.

1971-ben hagyták el az utolsó végzős vajúroktatók az orosz-lányi szakmunkásképző intézetet, ahol most ismét megkezdtek a bányászoktatást. ez azt jelenti, hogy hétéves szünet után újból indult első osztály. a bányák fokozódó gépesítése, a szénbányászati jövője tette ismét vonzóvá ezt a pályát. a 32 tanuló - orosz-lányi, valamint békés, hajdu és szabolcs megyei fiatal - csütörtökön töltötte első gyakorlati napját a helyi 20-as bányáüzemnél. ez az egyik legjobban gépesített bánya lesz a gyakorlati oktatás központja. ebben az ensztendőben csupán a külszínen ismerkednek meg a gépek szerkezeti felépítésével, összeszerelésük technikájával, alkalmazásuk módjaival. hasonlóképpen a külszínen építenek ácsolatokat, állítják fel a különböző biztonsági berendezéseket. a második évben már leszállnak a bányába.

az orosz-lányi szénbányák havi 500 forintos társadalmi ösztöndíjat is ad a fiataloknak, akik így - már közepes előmenetel esetén is - a tanulmányi, valamint a kiemelt szakmáknak járó ösztöndíjjal együtt csaknem ezer forintot keresnek havonta./mti/

bb 61. bányásznapi ünnepség a nehézipari minisztériumban

t sb/be um ie la

1975. szeptember 4.

a 25. bányásznapi alkalmából a nehézipari minisztériumban csütörtökön központi ünnepséget rendeztek, amelyen dr. halász tiber nehézipari miniszterhelyettes köszöntötte a szén-, az olaj-, a bauxit-, az érc- és az ásványbányászat dolgozóit. az ünnepségen részt vett dr. simon páál nehézipari miniszter, simon Antal, a bányász szakszervezet főtitkára, dajka ferenc, a vegyipari szakszervezet főtitkára, és pásztor gabriella, a kisz kb titkára.

a mintegy 120 ezer bányász munkáját méltató megemlékezést követően dr. simon páál száz dolgozónak adta át a bányász szolgálati érdeméremet és 10 bányászt tüntetett ki a bányászat kiváló dolgozója jelvényvel.

a bányásznapi ünnepségek alkalmából az országban összesen 11.468 dolgozó kapja meg a bányász szolgálati érdemérem valamelyik fokozatát, s 300-an veszik át a bányászat kiváló dolgozója kitüntetését. ezen kívül a korábbinál jóval magasabb összegű hűségjutalmat, több mint 600 millió forintot osztanak ki. /mti/

16.45/um

- 42 -

R. 17. 20

bb 62. a magyar partizán szövetség

mm um zs la

1975. szeptember 4.

meghívására a volt frontharcosok és háborus áldozatok francia uniója /ufac/ delegációja budapestre érkezett, René Peyre főtitkár vezetésével. a küldöttség tárgyalásokat folytat a két szervezettel érintő kérdésekről. a delegáció fogadására a repülőtéren megjelent uszta Gyula főtitkár. /mti/

bb 63. Lengyelország ma

i me/mm um zs la

1975. szeptember 4.

cimmal nyílt kiállítás a fővárosi szabó Ervin könyvtár központi épületében. a lengyel kultúra közreműködésével rendezett tárlat fotókon mutatja be Lengyelország szép tájait, főbb létesítményeit, gazdasági, társadalmi, kulturális életének egy-egy mozzanatát. a nagyméretű színes fotókat számos könyv és folyóirat egészíti ki. /mti/

bb 64. a.v. fokin,

mm um zs la

1975. szeptember 4.

a szovjetunió tudományos akadémiajának főtitkár-helyettese a magyar tudományos akadémia meghívására hazánkba érkezett. a kiváló szovjet tudóst az akadémia székházában csütörtökön fogadta Márta Ferenc, az akadémia főtitkára. /mti/

bb 65. az „alkotó ifjúság 1974,,

sl/gk um la

1975. szeptember 4.

külkereskedelmi témájú országos pályázat keretében benyújtott legjobb pályamunkák szerzőinek csütörtökön, a külkereskedelmi minisztériumban Kovács Gyula miniszterhelyettes átadta a zsüri nyolc díját és tizenöt dicsérő oklevelét. /mti/

17.33/um

- 43 -

17.33

bb 66. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órá-
tól 18.00 óráig:

-ju la

1975. szeptember 4.

36. jubileumi ülés a hazai növénytermesztés 30 éves fejlődéséről
37. mahart közlemény
38. eltemették balajthy andort
39. országos természetési tanácskozás csányban
40. a volán szoc. brigádvezetőinek országos tanácskozása
41. ünnepi héten emlékeznek meg pécsen és lahtiban a testvér-
városi kapcsolat évfordulójáról
42. ítélet cserbenhagyásos halálos gázolás ügyében
43. befejeződött a talajbiológiai tudományos ülés
44. a tárcaközi zöltség-gyümölcs bizottság ülése
45. szovjet szakszervezeti küldöttség budapesten
46. kézimunka kiállítás
47. lengyel plakátkiállítás
48. öregek napközi otthona bicskén
49. halálos áramütés
50. tanvnyitó a pécsi orvostudományi egyetemen
51. mechanikai konferencia miskolcon
52. orvosok és műszakiak tanácskozása miskolcon
53. egyetemi és főiskolai könyvtárak konferenciája
54. felavatták dr. zimmermann ágoston emléktábláját
55. megkezdődött az állatorvos-anatómusok erurópai szövetségé-
nek kongresszusa
56. határidő előtt elkészült bányászlakásokat adtak át komárom
megyében
57. szocialista szerződés - gyorsított beruházás
58. plyák ferenc fafaragó kiállítása
59. vajúroktatás oroszán
60. chilei filmbemutató debrecenben /19 óra után használható fel!/
61. bányásznap ünnepség a nim-ben
62. a partizán szövetség francia vendégei
63. lengyelország ma - kiállítás
64. a szovjet tudományos akadémia főtitkárhelyettese budapesten
65. „alkotó ifjúság 1974.,,
66. hírjegyzék

/mti/

-.-

18.00/ju

- 44 -

18¹⁵

bb 67. időjárásjelentés

um la

1975. szeptember 4.

a meteorológiai intézet jelenti 1975. szeptember 4-én, csütör-
tökön 19 órakor:

a nappali felmelegedés nyugaton kissé
gyengül

várható időjárás péntek estig: változóan felhős idő,előbb a
dunántulon, később az ország többi részén is záporosó, zivatar.
napközben meglélénkülő, a dunántulon helyenként megerősödő,
északnyugatra forduló szél. hajnalban és reggel párás levegő,
néhány helyen köd. Legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken álta-
lában 24-29 fok között, a nyugati megyékben 20 fok közelében.
/mti/

-.-

bb 68. „a chilei nép győzni fog!,, - a szeptember 4-i évfor-
dulón: szolidaritási ülés budapesten - filmbemutató

t tf/mm um la

1975. szeptember 4.

a hazafias népfront őszi és téli szolidaritási akciósoro-
zata keretében csütörtökön - a belgrád rakparti népfront székház-
ban - a magyar szolidaritási bizottság chilei akcióbizottsága és
a magyarországon működő chilei antifasiszta bizottság együttes
ülést tartott: megemlékeztek arról, hogy öt évvel ezelőtt, szeptem-
ber 4-én aratta nagyszerű választási győzelmét a chilei nép, s
ennek nyomán hatalomra került az allende elnök által vezetett né-
pi egység és kormánya.

harmati sándor, a magyar szolidaritási bizottság elnöke mel-
tatta először szeptember 4-e történelmi jelentőségét a chilei
nép életében. beszélt arról is, hogy két évvel ezelőtt szintén
szeptemberben történt az a szégyenteljes - a világ haladó közvé-
leménye által mélységesen elítélt - fordulat, hogy chilében a fa-
siszta katonai junta az amerikai kém szervezet, a külföldi monopol-
tőkés csoportok és a nép belső ellenségei segítségével erősza-
kos uton, puccsal eltávolította a törvényes kormányt és magához
ragadta a hatalmat.

/folyt.köv./

- 45 -

18.50/um

18¹⁰

bb 68. /,,a chilei nép ...1.folyt./um

felszólalt az ülésen carlos san martin, a chilei antifasiszta bizottság főtitkára, és a bizottság nevében köszönetet tolmácsolott azért, hogy a magyar nép - pártja, valamennyi tömegmozgalom, számos szervezet és intézmény - mélységes együttérzéssel, testvéri szolidaritással kíséri figyelemmel a chilei nép harcát, erősíti benne azt a hitet, hogy igaz ügye győzedelmeskedni fog. emlékeztetett - egyebek között - a szeptember 4-i évforduló kapcsán dr. salvador allende nagyszerű emberi példájára, politikájára, arra az általa teljesített ígéretre, hogy vele együtt az elnöki székbe kerülnek chilében az elnyomott tömegek, a megaláztatottak, a chilei munkásosztály. szólt az antifasiszta bizottság főtitkára a hazájában jelenleg uralkodó szörnyű állapotokról és arról, hogy a nép egy pillanatra sem hagyja magát eltántorítani történelmének ezekben a sötét napjaiban sem az igaz ügyének győzelmébe vetett hittől. rostás istván, a magyar szolidaritási bizottság chilei akcióbizottságának elnöke ismertette a hazánkban kibontakozott, mind erőteljesebbé váló chilei szolidaritás eddigi legnagyobb akcióját, eredményeit, s közölte, hogy munkáját e terület az eddiginél még hatékonyabban kívánja végezni.

az ülés részvevői állásfoglalásukat nyilatkozatban juttatták kifejezésre. a nyilatkozat hangsúlyozza:

„1975 szeptember 4-én olyan hét kezdődik, amikor a földkerekség szinte valamennyi országában a haladó emberiség legjobbjai szolidaritásukat nyilvánítják a chilei nép iránt és még fokozottabban hallatják szavukat a dél-amerikai ország elnyomott fiai védelmében.

öt évvel ezelőtt ezen a napon aratott nagyszerű győzelmet a népi egység baloldali politikai tömbje, amely ezt követően három éven keresztül az ország addigi történelmének legforradalmibb és legdemokratikusabb intézkedéseit hozta. a nagybirtokrendszer felszámolása, az ásványi kincsek nemzeti tulajdonba vétele, a bankok és a külkereskedelem államosítása chile történelmének gyökeres megváltoztatását jelentette.

a népi egység, amely összefogta az ország valamennyi haladó politikai szervezetét, nagyszerű vezetőre talált dr. salvador allende elnökben. példája újabb küzdelmekre lelkesítette és lelkesíti ma is latin-amerika forradalmi erőit.

/folyt.köv./

- 46 -

v8.55/um

1975

bb 68. /,,a chilei nép2.folyt./um

a nemzetközi imperializmus először gazdasági háborúval, majd leplezetlen katonai beavatkozással lépett fel allende rendszere ellen. a népi egység kormányát államcsinnyel megdöntő fasiszták közvetlen támogatói a chile nemzeti kincseit fosztogató monopóliumok voltak.

a hazafiak ezrei sinylődnek napjainkban a junta börtöneiben és koncentrációs táboraiban. a két év óta fogságban szenvedő luis corvalán elvtárs, a chilei kommunista párt első titkára és társai kiszabadításáért nemzetközi akció indult.

a magyar szolidaritási bizottság chilei akcióbizottsága az egész magyar nép érzéseit fejezi ki, amikor szót emel az elnyomott chilei dolgozók mellett. népünk saját bőrén tapasztalta a fasiszmus borzalmaival és mélységesen együttérez az üldözött és bebörtönzött chilei hazafiakkal. a magyar népköztársaság valamennyi nemzetközi fórumon elítéli a chilei fasiszta junta gaztetteit, és tiltakozását fejezi ki az emberi szabadságjogok sárba tiprása miatt. követeljük a chilei politikai foglyok azonnali szabadon bocsátását, a törvénytelen ségek megszüntetését. meggyőződésünk, hogy a chilében mind szélesebb körben kibontakozó és a társadalom mind több rétegét magával ragadó antifasiszta küzdelem legyőzi a fasiszmust. a nemzetközi reakció által támogatott chilei junta a nép akaratával szemben meghátrálásra kényszerül. a chilei nép győzni fog! „ - hangsúlyozza a nyilatkozat.

x x x

innen felhasználható 20.00 órától !

csütörtökön budapesten, valamint debrecenben, miskolcon, pécsen és nyíregyházán bemutatták - és 18-ig több filmszínház műsorán tartják - a „palmilla„ című chilei filmet, miguel littin alkotását, a katonai államcsiny előtt elkészült utolsó chilei filmet. a fővárosi bemutatóra a toldi moziban került sor, s itt a díszelőadáson előbb rostás istván, a chilei akcióbizottság elnöke, majd juanna concha, a chilei antifasiszta bizottság tagja mondott beszédet. /mti/

--

- 47 -

19.00/um

1975

felhasználható 0.30 órától !!

bb 69. diplomáciai kapcsolat a magyar népköztársaság és a panamai köztársaság között

gg um la

1975. szeptember 4.

a magyar népköztársaság és a panamai köztársaság attól az óhajtól vezérelve, hogy hozzájáruljanak a béke, a nemzetközi enyhülés és biztonság megerősítéséhez, az egyesült nemzetek alapokmányában lefektetett elvek szerinti kölcsönös együttműködés szellemében elhatározták, hogy diplomáciai kapcsolatot létesítsenek egymással nagykövetségi szinten. a jelen egyezmény a nyilvánosságra hozatalának napján lép életbe./mti/

--

bb 70. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától zárásig

la um

1975. szeptember 4.

- 67. időjárásjelentés
- 68. szolidaritási ülés
- 69. diplomáciai kapcsolat panamával /0.30 -tól használható fel!!!/
- 70. hírjegyzék

--

48 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor

szerkesztő: koncz antal, lakatos erzsébet

20.30/um

20^{uo}

rad b

60.008 /X

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. nyitnak a budapesti színházak

mm/zsu um sző cz

1975. szeptember 5.

az ősz csalhatatlan jele - a hónap hátralevő napjaiban sorra nyitnak meg a budapesti színházak. elsőként szeptember 11-én az egy örült naplója előadásával kezdi évadját a pesti színház; másnap pedig a mesebeszéd című kabaréval a vidám színpad. szeptember 13-án egyszerre két színház is megnyitja kapuit, a budapesti gyermekszínházban collodi: pinocchio című darabját láthatják az érdeklődők. a józsef attila színházban shakespeare sok hüho semmiért című komédiája ígér jó szórakozást. szeptember 16-tól a mikroszkóp színpadon folytatja sikersorozatát a magától nem megy című politikai kabaré.

szeptember 18-án fogad az új színházi évben közönséget először a 25. színház. itt örkény istván zsugori uram telhetetlen, fősvény ember című darabját láthatjuk. a legtöbb fővárosi színház szeptember 20-án nyit, amikor egyszerre öt színházban megy fel az új évadban a függöny. a nemzeti színházban a bánk bánmal kezdik az új évadot, és ezen a napon játszanak első ízben az erkel színházban is. a madách kamara színházban ránki-hubay-vas: egy szerelem három éjszakája című musicalja kerül színre, amely korábban is nagy siker volt. most a főbb szerepeket bencze ilona, timár béla, huszti péter, psota irén, játsszák. a thália színházban ugyan csak ezen a napon látható az elmúlt évadban bemutatott thália kabaré. a fővárosi operettszínházban jacobi viktor „sybill, című nagyoperettjének premierjével indul az évad. szeptember 26-án bródy sándor: királyidillek című egyfelvonásosainak bemutatójával nyit a madách színház, amelyet kerényi imre rendez.

/folyt.köv./

- 1 -